

Duhovno življenje

BUENOS AIRES • LETO 71

2

FEB. - MAREC 2004

ŠKOFJA LOKA
Zidani most čez Selško Soro

Foto: Marijca Snoj

Od zgoraj in od leve:

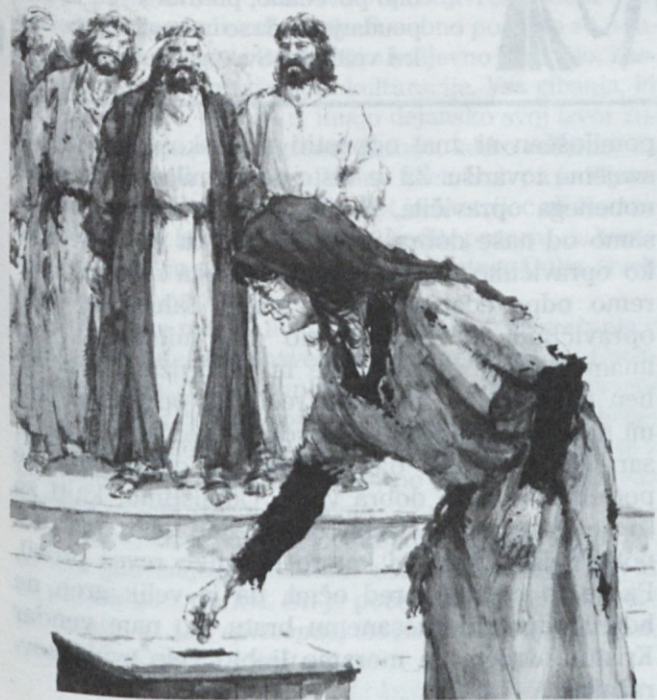
1. Koncelebrirana sv. maša ob zlatem jubileju Prešernove šole na Pristavi (sobota, 13. septembra 2004). — 2. Pozdrav in priložnostne besede voditeljice Prešernove šole, prof. Marjane Vivod. — 3. Pristavski dušni pastir dr. Alojzij Kukovica blagoslavlja Prešernov kip, dar prof. Lojzeta Peterletta Prešernovi šoli, ter... — 4. ... portret ustanoviteljice in dolgoletne voditeljice Prešernove šole gdč. Mije Markež, delo Staneta Snoja. — 5. Nastop pristavskega otroškega zbora Zarja mladosti pod vodstvom prof. Marjane Jelenc. - 6. Častni gostje na jubilejni prireditvi Prešernove šole. — 7. Tudi pristavska skupina „Le ljudje“ je ob tej priložnosti nastopila. - Foto: Peter Pavšer

ZA POSTNI ČAS

LOJZE KUKOVICA

Znova vstopamo v postno dobo liturgičnega leta, v kateri se Cerkev na poseben način spominja Kristusovega trpljenja in njegove smrti. Je to „močni liturgični čas“, v katerem se nas posebej vabi k spreobrnjenju in spokornim delom. Kristusov klic, s katerim se je na začetku svojega javnega delovanja predstavil ljudem, „Čas se je izpolnil in božje kraljestvo se je približalo. Spreobrnite se in verujte Veselemu oznanilu,“ na nek način znova odmeva na začetku vsakega postnega časa.

Kristjani smo pri krstu že sprejeli Kristusovo blagovest odrešenja, se odrekli „staremu človeku“ ter postali nove stvari, ko smo oblekli Kristusa, kot lepo pravi sv. Pavel. Krst nam je sicer izbrisal izvorni greh in, če smo bili krščeni odrasli, tudi vse osebne grehe. Postali smo božji otroci, toda krst nam ni odvzel grešnih nagnjenj in s tem tudi ne nevarnosti, da znova pademo nazaj v sužnost greha. Žal nismo ostali zvesti krstnim obljubam. Vsakdo zase ve, v koliki meri se je to z njim zgodilo. Vsekakor je gotovo, da še daleč nismo živeli tistega ideala, ki smo se zanj odločili. Sv. Janez nas zato po pravici opominja: „Če pravimo, da

nimamo greha, sami sebe varamo in resnice ni v nas.“ Pa tudi Jezus sam nas je učil prositi v očenašu: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.“ Nihče zato ne more reči, da ne potrebuje spreobrnjenja in pokore.

Klic po pokori seveda ne meri v prvi vrsti na zunanja spokorna dela, na „raševino in pepel“, na zdržanje od jedi in na druga spokorna dejanja. Glavno je spreobrnjenje srca, je notranja pokora. Brez te vsa zunanja spokorna dejanja Bogu ne morejo biti všeč, ker niso iskrena, ne prihajajo iz skrušenega in skesanega srca. Seveda tudi samo notranje spreobrnjenje ni zadosti. Če se to na nek način ne pokaže na zunaj, v zunanjih spokornih delih, ni pristno ne iskreno. Človek je telo in duh in kar se čuti v duši, se hoče na ta ali oni način pokazati na zunaj.

V čem je notranje spreobrnjenje? Predvsem v resni volji, da se kesamo žalitev prizadetih Bogu in bližnjemu. V skrušenosti srca, v ponižnem priznanju greha, v žalosti, da smo zapustili Očetovo hišo in tako prizadeli svojemu Očetu težko žalost. Zunanja spokorna dela bodo pa imela najrazličnejše oblike. V popravi krivic storjenih bližnjemu, v skrbi za zveličanje naših bližnjih, v pomnoženi in poglobljeni molitvi, v delih usmiljenja do potrebnih bratov, v potrpežljivem prenašanju teže življenja in v pomoči potrebnim. Cerkev nas vse kristjane vabi na dvoje spokornih dejanj v postnem času, na zdržek od mesa in pritrganja v količini jedi. V primeri s tem, kako so naši predniki pred 2. Vatikanским koncilom preživljali post in opravljali postna spokorna dejanja, so današnji cerkveni predpisi o postu res več kot malenkostni. Cerkev zaupa našemu lastnemu spokornemu duhu, da bomo storili mnogo več, kot pa nam sama naroča za postni čas.

Na dve spokorni deli je Kristus sam posebej opozoril. Spokorni deli, ki sta danes še posebej aktualni. Kristus je rekel in sedaj govori tudi nam: „Dajte in se vam bo dalo. Odpustite in se vam bo odpustilo.“ Sta to dve obliki miloščine, ki naj bi jih kristjan vršil z veliko dobroto in gorečnostjo. Vedno boste reveže imeli med seboj, je dejal Kristus. To velja tudi in morda še bolj kot v drugih časih, danes. Veliko je revščine med nami, ne samo

VELIK DAR SVETEGA DUHA

FRANC RODE

Ko je 30. maja 1998 na Trgu sv. Petra papež sprejel pol milijona članov različnih cerkvenih gibanj, jim je govoril o novih binkošnih za Cerkev. Dejal jim je, da so novo upanje za Cerkev in za njeno misijonsko poslanstvo v sekulariziranem in ateističnem svetu. Ko sem bil od 16. do 19. junija v Rimu na željo Papeškega sveta za laike, smo govorili o novih gibanjih v Cerkvi. Papež, ki se je ravnokar vračal iz Poljske, nam je poslal sporočilo, v katerem pravi, da je izziv nove evangelizacije danes dramatičen. Zato so potrebne nove oblike oznanjevanja, nove oblike pričevanja, nove oblike krščanske navzočnosti v svetu. Prav to Sveti Duh podarja Cerkvi po 2. vatikanskem cerkvenem zboru, ko v njej obuja novo in nepredvideno dinamičnost, ki jo predstavljajo cerkvena gibanja in nove skupnosti. To je nedvomno eden tistih zaželenih in pristnih sadov koncila. Ne tisto, kar se je površno in časnikarsko razneslo po svetu in tudi med kristjane, namreč da se Cerkev nekritično prilagaja vsem tokovom modernega časa, marveč ta nova dinamičnost in ta nova cerkvena gibanja, ki jo predstavljajo, to je pravi sad koncila. Sveti oče poudarja v svoji poslanici udeležencem srečanja potrebnost povezanosti s pastirji, ki jih je Bog izbral

in posvetil, da zbirajo in posvečujejo njegovo ljudstvo v veri, upanju in ljubezni. Dobesedno pravi tole: „Nobena karizma ne odvezuje od dolžnosti poslušnosti in pokorščine pastirjem Cerkve.“ Pastirji imajo glede teh gibanj dolžnost, da preverijo in prepoznajo pristnost karizem. Pri tem nas papež prosi za očetovsko velikodušnost

in ljubezen, za pozorno in ljubečo naklonjenost. Navaja besede apostola Pavla: „Duha ne ugašajte. Vse preizkušajte in kar je dobro, obdržite“ (1 Tes 5,19).

Tukaj je torej naša velika odgovornost, da ne izničimo daru Duha, ampak storimo vse, da ta dar obrodi kar najbolj obilen sad za vse Božje ljudstvo. Gibanja pa sveti oče prosi, naj se ponižno vključijo v življenje krajevne Cerkve. Škofje in duhovniki naj jih prijazno sprejmejo v župnijske in škofijske strukture. To je v bistvu sporočilo, ki ga nam je dal papež glede našega ravnanja v zvezi s skupnostmi in z novimi cerkvenimi gibanji.

Na tem srečanju v Rimu - bilo nas je 110 škofov z vseh petih celin - smo izmenjavali izkušnje kot pastirji krajevnih Cerkva. Mnogo pozitivnega je bilo povedano, predvsem pa je bilo poudarjeno, da so nova gibanja v Cerkvi velik dar Svetega Duha. Zlasti je

duhovne revščine, ampak tudi materialne. Miloščina pokrije množico grehov, je rečeno na nekem mestu v Svetem pismu. Živimo sredi med reveži, tudi sami več ali manj reveži. Zato radi dajajmo, da bomo tudi prejeli, kot obljublja Kristus. Namesto vidnih, zemskih in minljivih reči, bomo prejeli neminljivo plačilo v tem, „kar oko ni videlo, uho ni slišalo in kar v človeško srce ni prišlo“. Za malo danega bomo prejeli večno plačilo. Dajmo zatorej lačnemu Kristusu v osebi lačnih in potrebnih bratov na zemlji in imeli bomo zaklad v nebesih.

Znajmo tudi odpuščati. Postni čas nas še posebej vabi k temu delu usmiljenja. Prosimo odpuščanja, če smo koga žalili in odpustimo, če smo bili žaljeni. Spomnimo se tistega služabnika iz evangelija, kateremu je gospodar odpustil ves težki dolg, a ga je potem znova zahteval, ko sam

pomiloščen ni znal odpustiti malenkostnega dolga svojemu tovarišu. Za te vrste del usmiljenja nimamo nobenega opravičila, če jih ne vršimo, ker odvisi samo od naše dobre volje. Ko gre za post, se lahko opravičimo, ker se zaradi težkega dela ne moremo odpovedati zadostni hrani. Lahko se celo opravičimo, da ne moremo dati miloščine, ker imamo komaj zadosti zase in za družino. Na noben način pa ne moremo reči: Ne odpustim, ker mi moje zdravje tega ne dovoli ali ker nimam ničesar, kar bi mogel dati revežu. Za odpuščanje je potrebna le naša dobra volja. Odpustimo, kajti za to se nam ne bo treba odpovedati jedi, pa tudi nobeni drugi reči, za katero bi lahko revež prosil. Pa še to imejmo pred očmi, da je velik greh ne hoteti odpustiti skesanemu bratu, ko nam vendar Kristus naroča, da moramo ljubiti celo svoje sovražnike.

pozitivno, da je večina članov novih skupnosti ali gibanj doživela osebno srečanje s Kristusom, kar jih je privedlo do radikalne in osebne odločitve za Kristusa. To je velika milost, ki je dana večini od vas. V tem trenutku naj bi vsak od vas obnovil to brezpogojno in dokončno osebno odločitev za Jezusa Kristusa in za njegov evangelij. Škofje so naglasili tudi, da je v vseh gibanjih zelo poudarjeno poslušanje in premišljevanje Božje besede, ko nas Bog osebno nagovarja. Poudarjena je bila ljubezen do evharistije in do Matere Božje kot tudi dela usmiljenja, ki jih gojijo nova gibanja v Cerkvi. Skratka, tu je nekaj izrednega v skladnosti med vero in življenjem. Vemo, da ta skladnost ni nikoli popolna in da se naše življenje nikoli povsem ne ujema z zahtevami evangelija. Vendar moramo vsak dan z iskrenim srcem težiti k temu, da svoje življenje, svoje odnose z drugimi in svoj odnos do sveta usklajamo s tem, kar od nas zahteva evangelij. S tem se krepi krščanska istovetnost članov različnih gibanj. Ti dokazujejo, da Kristus nikoli ne razočara. Tudi med seboj, to vam zelo pripočam, gojite ljubezen in prijateljstvo.

Sadovi novih gibanj so na dlani. Tu so nešteta spreobrnjenja, tu je mnogo duhovnih poklicev, ki verjetno brez njih ne bi nikoli vznikli, tu je nova evangelizacija, ki je v teku, ne samo z oznanjevanjem, ampak tudi z vzpostavljanjem novih struktur, novih gospodarskih sistemov in novih ustanov, ki gledajo na celostno človekovo odrešenje.

Škofje, zbrani v Rimu, so tudi omenili nevarnosti, ki se jih je treba izogibati. Nekateri so menili, da je v tem ali onem gibanju nekakšen občutek večvrednosti nad drugimi kristjani. Drugi so opozorili na določeno zaprtost v skupino. Tudi tega se je treba varovati; skušajte biti zares odprte skupnosti. Nekaterim se je zdelo, da je pretiran poudarek na čustvih, kar ne more trajati dolgo. Opozarjali so, da moramo biti vedno spoštljivi do osebne svobode in do osebnih odločitev. Posebno pogosto so poudarjali potrebo po povezanosti s krajevno Cerkvijo. Zastavilo se je tudi vprašanje inkulturacije. Vsa gibanja, ki jih srečujemo v Sloveniji, imajo dejansko svoj izvor zunaj naših meja. Če pa gremo globlje, lahko rečemo, da imajo svoj izvor v Svetem Duhu. Sveti Duh pa je Slovenec in govori slovensko, tako kot je Avstrijec ali Nемец ali Francoz ali Italijan ali Španec. Bodite pozorni, da boste milost, ki ste jo prejeli in prihaja od Svetega Duha, živeli na slovenski način.

Kot je bilo rečeno in kot je bilo geslo tega srečanja v Rimu - dovolite, da ga navedem v izvornem jeziku: „*Umilmente inseriti, cordialmente accolti*“ - ponižno včlenjenje v Cerkev, prisrčno sprejeti. Mislim, da je v teh besedah vse povedano. Po eni strani se ponižno včlenjujete v življenje in v strukturo Cerkev, po drugi strani pa vas Cerkev z vsem srcem sprejema.

Poudarjena je bila tudi vloga škofa. On spremlja z očetovsko ljubeznijo, vendar tudi kritično nove karizme, ki se pojavljajo v Cerkvi. On je počelo edinosti. Kot pravi sv. Ciprijan: „*Ubi episcopus, ibi Ecclesia*“ - kjer je škof, tam je Cerkev. Zapomnite si to!

Iz knjige Stati inu obstatu

Iz poslanice Janeza Pavla II. za SVETOVNI DAN MIRU 2004

Kot vsako leto za Svetovni dan miru, 1. januarja, je papež Janez Pavel II. tudi letos objavil daljšo poslanico, katere eno samo in sicer zadnje poglavje objavljamo v naslednjih vrsticah. Naslov „Civilizacija ljubezni“ je naš.

Civilizacija ljubezni

Na koncu tega razmišljanja se mi zdi potrebno spomniti na to, da je za pravi mir na svetu potrebna tako pravičnost kot tudi ljubezen. Pravičnost je brez dvoma prva pot, ki jo je treba ubrati, da se ustvari mir. In narodi se morajo sprijazniti z dejstvom, da se morajo vzgojiti v spoštovanju do pravičnosti. Toda ne bo še prišlo do konca poti, če se pravičnosti ne pridruži ljubezen. Včasih se zdi, kot da sta si pravičnost in ljubezen dve nasprotni si sili. Pa ni tako: sta to le dva vidika iste realnosti, dve razsežnosti človeškega življenja, ki se morata med seboj dopolnjevati. To potrjuje tudi zgodovinska izkušnja. Ta uči, kako se pravičnost pogosto ne more osvoboditi gneva in maščevalnosti, sovraštva in celo krutosti. Zato pravičnost sama ne zadošča. Še več, lahko sama sebe zataji, če se ne odpre globlji sili, ki je ljubezen.

Zato sem večkrat spomnil kristjane in vse ljudi dobre volje, kako je potrebno odpuščanje za rešitev problemov, tako posamičnih ljudi, kot tudi narodov. Ni miru brez odpuščanja! Ponavljam isto tudi ob tej priložnosti, ki imam pred očmi konkretno krizo, ki prizadeva in se vsak dan večja v Palestini in na bližnjem Vzhodu. Ne bo mogoče najti rešitve težkim problemom, ki zadevajo te pokrajine in to že toliko časa, dokler se ne bodo odgovorni odločili premagati logike stroge pravičnosti in se odpreti logiki odpuščanja.

Kristjan ve, da je ljubezen nagib, zaradi katerega je Bog stopil v odnos do človeka. In je tudi ljubezen tisto, kar Bog pričakuje kot odgovor človeka na svojo ljubezen. Ljubezen je najvišja in najbolj plemenita oblika, kako morejo ljudje stopiti v stik eden z drugim. Zato mora ljubezen razvneti vsa področja človeškega življenja in se mora razširiti tudi na mednarodni red. Samo človeštvo, v katerem bo vladala civilizacija ljubezni, bo moglo uživati avtentičen in trajen mir.

Na začetku novega leta želim spomniti ženske in moške vseh jezikov, verstev in kultur na načelo, ki se glasi: Ljubezen premaga vse! Da, dragi bratje in sestre iz vseh delov sveta, na koncu bo zmagala ljubezen. Vsak od nas naj se trudi, da bo ta zmaga napočila kmalu. Saj v globini po njej hrepeni vsako človeško srce.

Nameni Apostolata molitve

ZA FEBRUAR

SPLOŠNI:

Da bi se uresničilo miroljubno sobivanje kristjanov, judov in muslimanov v Sveti deželi.

Verski voditelji vseh treh monoteističnih verstev, prisotnih v Sveti deželi, so se januarja leta 2002 sestali v Aleksandriji in izdali dokument z naslovom Prva aleksandrijska deklaracija verskih voditeljev Svete dežele. V njej so med drugim zapisali tole:

Voditelji muslimanske, krščanske in judovske skupnosti smo se zbrali v imenu Boga, ki je vsemogočen in usmiljen, da bi molili za resničen mir v Jeruzalemu in Sveti deželi ter izrazili svojo pripravljenost končati nasilje in prelivanje krvi. Nauk naših ver nas uči, da ubijanje nedolžnih ljudi v Božjem imenu pomeni skrunjenje njegovega svetega imena ter sramoto za vero v obeh sveta. Nasilje v Sveti deželi je zlo, ki se mu moramo zoperstaviti vsi ljudje dobre volje. Želimo živeti skupaj kot sosedje, ki spoštujejo drug drugega zgodovinsko in versko dediščino. Zato pozivamo vse, da se uprejo izzivanjem, sovraštvu in popačenemu prikazovanju drugih.

1. Sveta dežela je sveta za vsa tri verstva. Zato je treba zagotoviti svobodo bogočastja za vse, spoštovati njeno svetost in ne dovoliti, da bi jo oskrunilo prelivanje krvi.

2. Palestinci in Izraelci naj spoštujejo posvečeno voljo Stvarnika, po čigar milosti prebivajo ravno v tej deželi, ki se imenuje sveta.

3. Pozivamo politične voditelje obeh ljudstev, naj delajo za pravično, varno in trajno rešitev v duhu nauka Vsemogočnega in prerokov.

4. Prvi korak na tej poti naj bo naš poziv k versko utemeljenemu premirju, katerega naj se držijo vse strani in se vrnejo k pogajanju.

5. Trudimo se ustvariti ozračje, v katerem bodo sedanje in prihodnje generacije bivale skupaj v medsebojnem spoštovanju in zaupanju. Pozivamo vse, naj se vzdržijo nestrpnosti do drugih in vsakršnega demoniziranja ter tako vzgajajo tudi prihodnje

rodove.

6. Kot verski voditelji se zavezujemo, da si bomo še naprej skupaj prizadevali za pravičen mir, ki vodi k spravi v Jeruzalemu in Sveti deželi v skupno dobro vseh ljudi.

7. Sporočamo, da je bila ustanovljena stalna skupna komisija z nalogo, da izvaja priporočila te deklaracije in v tem smislu sodeluje z našimi političnimi voditelji.

MISLJONSKI:

Da bi v Oceaniji v vseh krajevnih Cerkvah posvečali posebno skrb duhovniškimi in redovniškimi poklicem za službo evangelizacije.

Oceanija je zelo prostrano področje mnogih otokov, izrednih oddaljenosti in najrazličnejših narodov in plemen. Apostolskih delavcev pa je malo. Upanje vzbujajo številni mladi ljudje, ki jih Gospod kliče na delo za evangelizacijo in vstopajo v semenišča, ki jih Cerkev v Oceaniji odpira v raznih državah.

Slovenec je posebno blizu Papua Nova Gvineja, kjer je med našimi misijonarji posebno znan salezijanec, brat Jože Kramar. Misijonom je daroval 65 let svojega življenja - najprej v Bengaliji, potem v Burmi, na Filipinih in končno v Papui Novi Gvineji.

Bogu smo hvaležni, da je zanimanje mladih Indonezijcev za duhovne

SPLOŠNI:

Da bi ob spoštovanju ozemelj, kultur, izročil in pravic avtohtonih (prvotnih) prebivalcev povsod dosegli pravo sožitje med njimi in prebivalstvom, s katerim živijo.

Generalna skupščina Združenih narodov je leta od 1994 do 2004 proglasila za desetletje avtohtonega prebivalstva sveta pod geslom „Avtohtono prebivalstvo: sodelovanje v dejanju.“ Ta ljudstva živijo na ozemljih, ki

poklice tako veliko, da morajo graditi nova semenišča in noviciate, kjer fantje in dekleta poglobljajo vero, jo povezujejo z zdravimi poudarki svoje kulture in se tako pripravljajo za apostolsko pot. Najbolj pa primanjkuje vzgojiteljev in profesorjev za vso to velikodušno mladino, ki se pripravlja na apostolat. Njihova vzgoja zahteva preudarnih vzgojiteljev, globokih in poznavanju vere in domače kulture. Ker je domačih profesorjev premalo, je nujno potrebna pomoč tujih misijonarjev. Res, žetev je velika, delavcev pa še premalo. Zato sedanji papež prosi redovne predstojnike, naj velikodušno podprejo vzgojo v indonezijskih semeniščih. Podprimo jih tudi mi s svojo molitvijo.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI:

Da bi se zavedali, kako je na vseh področjih življenja prevelika popustljivost (permisivnost) škodljiva.

So starši, ki razlagajo: Otrok mora rasti čim bolj neovirano. Nobenih zapovedi ali prepovedi. Sam naj vse preskusi, potem bo vzgojen.

Bo res? Verjetneje bo že mrtev ali težko poškodovan, če bo okusil vsako telesno tveganje. Gotovo pa vzgojno prizadet.

Znani vzgojitelj dr. Bogdan Žorž je napisal knjigo o eni glavnih napak take popustljive (permisivne) vzgoje. Razvajenec ni pripravljen na življenje, ki vedno postavlja meje, to neizogibno bivanjsko resničnost.

Kdor meje zanikuje, je sanjač. Kdor tako vzgaja, množi pohabljenec.

ZA MAREC

so bila njihova, predno so prišli ljudje drugačne kulture ali etničnega porekla, jim s silo vzeli zemljo, ogrozili obstoj njihove kulture ali celo eksistence ter zagospodovali nad njimi. Po poročilih Združenih narodov živi danes na velikih prostranstvih po vsem svetu okrog 300 milijonov domorodcev.

Skoraj povsod predstavljajo ti ljudje najbolj ranljivi in najbolj na obrobje potisnjeni del prebivalstva. Kot najrevnejši med revnimi trpijo pomanjkanje osnovnega zdravstvenega varst-

va; raven izobrazbe med njimi je nižja kot pri ostalem prebivalstvu in stopnja nepismenosti višja; izobraževalni sistemi ne vključujejo v svoje programe njihovega izročila in kulturnih vrednot; znanje, ki si ga je avtohtono prebivalstvo nabiralo skozi stoletja, se marsikje izkorišča v komercialne namene; splošno veljavno dejstvo je, da je brezposelnost med avtohtonim prebivalstvom izredno visoka; njihove osnovne človeške pravice se na razne načine kršijo že stoletja dolgo. Danes se med njimi krepí zavest o prestanih krivicah in prizadevanje, da bi jim družba priznala pravico do lastne identitete in načina življenja ter jim omogočila ekonomski, družbeni in kulturni razvoj.

Sveti oče v svoji evangeljski skrbi za najmanjše v tem mesecu priporoča v molitev avtohtona ljudstva s prošnjo, da bi se ta mogla v polnosti vključiti v družbe, kjer živijo. Neodtujljivo dostojanstvo človeške osebe zahteva, da spoštujemo pravice vseh manjšin. Vsi ljudje, še zlasti če se imenujejo kristjani, moramo zavračati in odpraviti vsakršno rasno nestrpnost do kulturno ali etnično drugačnih skupnosti. Predsodki, zlasti kadar gre za raso, so razpoznavni znak nevednosti, ozkosrčnosti in omejenosti, zaradi katerih nekateri ljudje iz občutka večvrednosti menijo, da imajo pravico druge učiti umetnosti življenja. Mir v družbi se bo krepil sorazmerno z razumevanjem in spoštovanjem raznolikosti med posameznimi člani družbe in prizadevanjem za skupno dobro. Vse nas zavezuje dolžnost solidarnosti z najbolj ubogimi in na rob potisnjenimi ljudmi, med katerimi se običajno znajde ravno avtohtono prebivalstvo.

MISLJONSKI:

Da bi se v Afriki ob spošto-

vanju različnosti darov okrepilo sodelovanje misijonskih ustanov s krajevnimi Cerkvami.

Cerkev v Afriki stoji pred velikimi izzivi. Povsod opažamo nemire in revolucije, smrtonosne bolezni, ekonomsko zaostajanje in duhovno zmedo, ki jo povzročajo različne sekte in novodobna gibanja. Število beguncev gre v milijone.

Pri tem pa ima Cerkev v Afriki velikega zaveznika: to so množice, ki so le sprejele Kristusa. Iz teh občestev prihajajo domači apostoli. Kristus jih pošilja bratom in sestram, ki so potrebni razsvetljenja evangelija. Seveda je nujno potrebna vzgoja teh apostolov, da najprej sami doživijo osvobajajočo moč vere in tako postanejo res prepričljivi oznanjevalci. Prva skrb Cerkev v Afriki so zato bogoslovci in mladi redovniki in redovnice. Njihovo število hitro raste, zato je odgovornost vzgojiteljev in profesorjev v seminarijih in drugih vzgojnih zavodih zelo velika.

Vedno več vzgojiteljev je že domačinov. Upamo in prosimo Gospoda, da bi našli prave načine, kako čim primerneje usposobiti svoje rojake -

bogoslovce, redovnike in redovnice pa tudi laiške apostole - za sodobno evangelizacijo v vseh krajevnih Cerkvah zelene celine - Afrike.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI:

Da bi verske resnice sprejemali celostno in jih ne izbirali po lastnem okusu.

Sodobni človek stoji pred nepreglednimi kupi vsakovrstnih ponudb. Hrana, obleka, oprema, glasba, šport, zabava, turizem itd. Nihče ne more imeti vsega, nujno moramo izbirati. Živimo pač v času veletrgovin.

Nevarno pa je, da bi izbirali tudi na verskem področju. Verstej je veliko, ta misel mi je vseč iz te vere, druga iz druge, in tako si izdelam - kaj? Svojo vero? Kaj pa še! Le zasebno zbirko bolj ali manj posrečenih misli, bolj ali manj povezanih med seboj, vse pa bolj začasnih... Vera je pa nekaj mnogo večjega! Je celostno zaupanje Bogu, radostno sprejetje vsega, kar je Bog razodel.

Za večnost je važno vprašanje, kaj je Bog res razodel. Na večnost mu je skazana čast, nam pa delež pri njej.

NOVICE IZ KATOLIŠKEGA SVETA

Komisar EU Nielson ukazal nadzorovati zagovornike življenja

Evropski komisar za pomoč deželam v razvoju Poul Nielson je ustanovil posebno delovno skupino, ki bo nadzorovala evropske zagovornike življenja. Pod drobnogled bo postavil tudi organizacije, ki nasprotujejo temu, da bi EU v okviru pomoči deželam v razvoju tam financirala tudi izvajanje splavov. S tem hoče očitno prestrašiti zagovornike življenja. Iz proračuna Evropska unija še naprej pošilja po vsem svetu finančna sredstva, namenjena splavu in sterilizaciji, oboje pa ima olepševalno oznako „reproduktivno zdravje“.

Glede verskih resnic ni kompromisov

Kardinal Friedrich Wetter je 24.9.2003 pred vsemi člani nemške škofovske konference v pridigi poudaril: „Glede resnice ni pogajanja, za resnico

je treba pričevati. (...) To ni poziv k nestrpnosti. Strpnost namreč pomeni, da drugemu pustimo njegovo svobodo, da mu ne vsilujemo svojega prepričanja. Strpnost ne pomeni, da se odpovemo svojemu prepričanju; ne pomeni, da si ne upamo več stati za svojim prepričanjem, še manj, da zavržemo svojo vero, ko jo drugi razglasijo za nekaj nezaslišanega. (...) Resnica vere, ki nam jo predlaga evangelij, ne more biti podvržena našim željam in volji. Ta resnica ni vprašanje našega okusa, ampak se mora naš duhovni okus oblikovati ob resnici evangelija. Resnica je Božji dar, je dar, ki si ga ne moremo sami dati — ki pa ga vseeno potrebujemo za življenje. (...) Ne dopustimo, da bi se našli močno razširjenega mnenja, da si lahko vsakdo zase sam oblikuje svojo vero. Sicer bomo v veri doživeli brodolom.“

Iz revije Kraljica miru

JEZUSOVO DAROVANJE SVEČNICA

2. FEBRUAR

Prvotno ime današnjega praznika je bilo „Marijino očiščevanje“. Po Mojzesovi postavi je morala vsaka mati, ki je rodila sina, štirideseti dan po porodu priti v tempelj, tam darovati in se tako „očistiti“. Temu predpisu se je podredila tudi Marija, Jezusova mati. Ona je Jezusa spočela in rodila deviško, zato je obred očiščevanja ne bi obvezoval. Vendar se mu je podvrgla. Kakor v vsem, se je tudi tukaj pokazala za Gospodovo dekle in izpolnila je božjo postavbo.

Evangelist Luka v poročilu o njenem obisku v jeruzalemskem templju omenja srečanje s starčkom Simeonom. Ta je v videnju spoznal, kdo je Dete, ki ga pestuje ta mlada žena. Pristopil je, ga vzel v naročje in spregovoril sloviti preroški spev: „Zdaj odpuščaš svojega služabnika, o Gospodar, po svoji besedi v miru, kajti moje oči so videle rešitev, ki si jo pripravil pred očmi vseh narodov; luč v razsvetljenje poganov in v slavo Izraela, svojega ljudstva.“

Spomin na ta dogodek je prva Cerkev v Jeruzalemu obhajala že ob koncu 4. stoletja. Praznovanje je bilo zelo slovesno: obsegalo je procesijo, pridigo in mašo, sprva pa še ni imelo posebnega imena. Ko se je praznovanje širilo, je dobilo ime „srečanje“ po srečanju s starčkom Simeonom in Ano v jeruzalemskem templju. V ljudskem praznovanju je stopilo v ospredje proslavljanje Kristusa, ki ga je Simeon v svojem hvalospevu imenoval „luč v razsvetljenje poganov“. Na te besede starčka Simeona se naslanja starodavni bogoslužni običaj blagoslavljanja sveč, ki se razvije v procesijo s svečami. O tem obredu poroča že znamenita romarica Silvija v svojem znanem spisu s konca 4. stoletja, ki se nanaša na Jeruzalem. Za Rim imamo poročilo o tem obredu in o procesiji iz ene cerkve v drugo iz časa papeža Sergija I., ki je vodil Cerkev v letih od 687 do 692. Pomen tega obreda je jedrnat izražen v tretji

prošnji blagoslova sveč: „Gospod Jezus Kristus, prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet - kakor te luči, z vidnim ognjem prižgane, preganjajo nočne temine, tako naj bodo tudi naša srca razsvetljena z nevidnim ognjem, to je, z lučjo Svetega Duha, in brez sleherne grešne slepote, da bomo mogli gledati z očiščenim duhovnim očesom, kar ti je vseč in našemu zveličanju v korist, ter da bomo tako po temnih nevarnostih tega sveta zaslužili priti k neminljivi svetlobi.“

Po tem obredu blagoslavljanja sveč nam „je praznik znan kot svečnica - praznik sveč, praznik luči. Hrepenenje po svetlobi je med prvobitnimi značilnostmi človeške narave,“ piše slovenski etnograf dr. Niko Kuret. Cerkev, ki je uvedla na ta dan blagoslov sveč in obhod z gorečimi svečami, je upoštevala človeško naravo in starodavno izročilo; šego je povzdignila v svet nadnarave, v cerkven obred: v njem je „luč“ prispodoba Mesija, ki „razsvetljuje človeštvo“, mu razodeva smisel sveta in življenja.

Danes se spominjamo tudi dveh osebnosti, ki ju omenja evangelist Luka v svojem poročilu o Jezusovem darovanju v templju: starčka Simeona in pobožne prerokinje Ane. Ta dva sta, na neki način, predstavnika starih ljudi, ki so v molitvi vedno blizu Bogu in kličejo na ta naš svet božji blagoslov. Ostareli ljudje se pogosto čutijo nekoristne, toda s svojo molitvijo opravljajo nadvse dragoceno službo in veliko delo.

Silvester Čuk

PAVEL MIKI

in drugi japonski mučenci
umrli 1597

6. FEBRUAR

Po vrnitvi s svojega devetega apostolskega potovanja, med katerim je v dneh od 17. do 27. februarja 1981 obiskal Filipine in Japonsko, je papež Janez Pavel II. pri splošni avdijenci zbranim posredoval svoje vtise s tega potovanja. „Bivanje na Japonskem je bilo posebno pomenljivo,“ je dejal. Povedati velja, da ima Japonska blizu 125 milijonov prebivalcev, katoličanov pa je le 400.000, vendar pa katoliška Cerkev uživa visok ugled. „Prvikrat so noge rimskega škofa stopile na to otočje,“ je nadaljeval papež, „kjer se zgodovina krščanstva piše že od časa sv. Frančiška Ksaverija: sprva doba silnega razvoja, zatem dolga leta krvavih preganjanj. Ta so razkrila presenetljiv dokaz zvestobe japonskih kristjanov, posebno tistih z območja Nagasakija. Končno po današnje obdobje, ko Cerkev spet lahko dela brez zatiranj.“

Sveti Frančišek Ksaverij je na Japonskem deloval v letih 1549 do 1551, krstil na tisoče vernikov in ustanovil več cvetočih krščanskih občin. Njegovo delo na „otoku vzhajajočega sonca“ so nadaljevali njegovi sobratje jezuiti in kmalu je bilo na Japonskem 750.000 kristjanov. Cesar Tajkosama, ki je bil sprva kristjanom naklonjen, je leta 1587 potoval po krajih, ki so bili po večini že krščanski. Hotel je, da bi tudi krščanske žene in dekleta stregle njegovi poželjivosti. Ko so se temu uprle, so ga njegovi poganski svetovalci nahujskali proti kristjanom. Tako je cesar podpisal odlok, da

nice njihove mučeniške smrti so se spominjali po jezuitskih in frančiškanskih zavodih. V naslednjih desetletjih so se jim pridružili številni novi mučenci. Versko svobodo so na Japonskem priznali šele leta 1889.

KLEMEN MARIJA DVORŽAK 1751 - 1820

15. MAREC

Življenjsko geslo tega „pokoncilskega“ svetnika, apostola Dunaja in Varšave, buditelja verske pomladi v janzenistični in jožefinski zimi, je bilo: „Ljubezen nikoli ne reče: to je dovolj!“ V svojem razgibanem življenju, ki ni bilo posebno dolgo, je napravil ogromno dobrega kljub temu, da je na vsakem koraku naletel na ovire in nasprotovanja. Najprej se je moral boriti za svoj poklic, potem pa za svoje redovnike. Velikokrat je kazalo, da je bilo vse njegovo delo čisto zaman, vendar Klemen ni nikdar obupal.

Njegovo krstno ime je bilo Janez. Rodil se je 26. decembra 1751 v vasi Tasovice pri Znojmu na južnem Moravskem. Njegov oče je bil Čeh, ki se je pisal Dvoržak; ko se je preselil v pomenčene Tasovice, so njegov priimek spremenili v Hofbauer. Janezova mati je bila Nemka; bil je deveti od dvanaestih otrok. Po očetu je dobil mehak žilavost in trdno voljo. Ko mu je bilo osem let, mu je umrl oče. Mati ga je peljala pod križ in mu rekla: „Glej, ta je odslej tvoj oče. Varuj se, da boš hodil po poti, ki je njemu všeč!“

Fant je zgodaj občutil, da je življenje trdo. Bil pa je ubogljiv, pobožen in usmiljen do revežev. Srčno si je želel postati duhovnik, sredstev za šolanje pa ni bilo. Zato je šel v Znojmu in se izučil za peka (pisatelj Hünermann je svojemu romanu o sv. Klemenu Dvoržaku dal naslov Pekoški vajenec iz Znojma). Hotel je v samostan, a ravno takrat je cesar Jožef II. tisti samostan ukinitil; hotel je živeti kot samotar, pa je cesarski ukaz tak način življenja prepovedal. Kot pek je delal na Dunaju, kjer je našel prijatelja Petra Kuzmana, s katerim sta dvakrat potovala skozi naše

kraje v Rim. Ko je bil v Rimu drugič, je hotel ostati tam kot samotar in sprejel redovno ime Klemen, ki ga je ohranil tudi kot redovnik redemptorist. Kmalu se je namreč vrnil na Dunaj in študiral je bogoslovje. Upiral se mu je racionalizem, ki so ga bili polni teološki učbeniki. Racionalizem je v krščanstvu priznaval samo to, kar more človek s pametjo doumeti, zametaval pa je verske skrivnosti.

Klemen je postal duhovnik leta 1785 v Rimu in tam vstopil v red redemptoristov. Še isto jesen se je vrnil na Dunaj, da tam ustanovi samostan svojega reda. Načrt mu ni uspel in s prijateljem sta odšla v Varšavo, ki je postala področje Klemenovega več kot dvajsetletnega apostolata. Ustanovil je šolo za revne otroke, poživil je bogoslužje, pristrčno, evangeljsko je oznanjal božjo besedo, odlikoval se je v dobrotelnosti, začutil je potrebo po laičnem apostolatu. Imel je veliko uspeha, nakopal pa si je tudi veliko sovražnikov. „Mnogi so poklekovali pred mano in poljubljali moje stopinje,“ je povedal kasneje, „trikrat toliko pa jih je bilo, ki so me obmetavali z blatom.“

Bil je pregan iz Poljske in spet se je naselil na Dunaju, kjer je v dvanajstih letih postal „apostol cesarske prestolnice“. Izredno rad je pridigal, preprosto in blago. Njegova beseda je bila prepričljiva, ker je za njo stala tako pristno evangeljska osebnost. Neštetim je bil duhovni voditelj v spovednici in izven nje. K njemu so posebno radi zahajali študenti, med njimi tudi naš kasnejši misijonar Friderik Baraga, ki je takrat študiral na Dunaju pravo. Pod Klemenovim vplivom se je Baraga odločil za duhovniški in misijonski poklic. Rad je sprejemal mladino. Njegovo stanovanje jim je bilo vedno odprto, tudi takrat, ko ga ni bilo doma, ko je bil na obiskih pri družinah.

Tudi na Dunaju so ga sovražniki hoteli onemogočiti in so mu bili stalno za petami. Umrl je 15. marca 1820. Njegov veličastni pogreb je pokazal, kako priljubljen je dejansko bil. Papež Pij IX. ga je leta 1876 razglasil za blaženega, Pij X. pa leta 1909 za svetnika. Dunaj ga časti kot svojega drugega zavetnika; velja pa tudi za zavetnika pekov.

Silvester Čuk

morajo misijonarji v šestih mesecih zapustiti Japonsko. Jezuiti so se delali, kot da nameravajo odpotovati z otoka, dejansko pa so se samo preoblekli in se vrnili h krščanskim občinam in previdno nadaljevali misijonsko delo. Leta 1593 so prišli na Japonsko prvi frančiškanski misijonarji, ki pa so nastopali preveč hrupno, kar rahločutnim Japoncem ni prijalo. Leta 1596 se je pričelo novo preganjanje, za katero je dal povod nespameten za španski mornar. Z nasledle ladje je hotel rešiti tovor, ki je po japonskih običajih zapadlo japonskemu cesarju. Začel je groziti, da bo prišel sam španski kralj in bo osvojil Japonsko. Povsod pošlje pred seboj misijonarje, je govoril, nato pride njegovo ladjevanje. Ko je cesar Tajkosama slišal te grožnje, je takoj ukazal zgrabiti misijonarje in jih obsodil na smrt. V obsojbi je rečeno: „Ti ljudje so kršili prepoved in učili tujo vero. Zato naj jih v Nagasakiju križajo!“

Obsodbo so izvršili 5. februarja 1597. Umrjenih je bilo 26 mučencev. Na prvem mestu vedno navajajo Pavla Mikija, japonskega jezuita; z njim sta umrla še druga dva japonska jezuita, šest je bilo frančiškanov, vseh šest španskega rodu, od preostalih 17 mučencev so bili vsi rojeni Japonci in vsi frančiškanski tretjeredniki; trije so bili mladoletniki: Ludovik je imel 11 let, Anton 13 in Tomaž 14 let. Med svetnike jih je prištel papež Pij IX. 8. junija 1862. Slovenci smo spomin prvih japonskih mučencev obhajali že od leta 1598 dalje. Spominske oblet-

HVALNICE Devic Marije

Sv. Bernard iz Clairvauxa

TRETJA HOMILIJA

Angelom je vse dostopno

Evangelist pravi: *Angel je vstopil k njej* - k Mariji, brez dvoma - in rekel: *Pozdravljena, milosti polna, Gospod je s teboj!* Kam je vstopil k njej? Mislim, da v njeno čisto spalnico, kjer je najbrž za zapahnjene vrati na skrivnem molila k svojemu Očetu. Angeli navadno stojijo ob tistih, ki molijo, in se veselijo tistih, katere vidijo, da v molitvi dvigajo čiste roke; z veseljem Bogu darujejo v prijeten vonj žgalno daritev svete pobožnosti. Koliko pa so Marijine molitve ugajale pred obličjem Najvišjega, nam je razodel angel, ki jo je tako spoštljivo pozdravil, ko je vstopil k njej.

In angelu ni bilo težko skozi zaprta vrata priti k Devici na skrivno, saj mu zaradi njegove narave, ki ima duhovno podstat, nikamor ne preprečijo vstopa niti železni zapahi, kamor koli že ga vodi duh; angelskim duhovom zidovi pač ne predstavljajo nobene ovire, vse, kar je vidnega, se jim ukloni; prav tako so vsa telesa, še tako trdna in gosta, zanje prodirna in dostopna. Ne smemo torej sumiti, da je angel skromna vrata našel odprta, saj je Devica vsekakor imela namen, odtegovati se druženju z ljudmi in se izogibati pogovarjanju z njimi, da bi to ne motilo njene molitvene tišine ali spravljal v skušnjavo njeno deviško čistost. Devica najmodrejša je torej tudi tisto uro za sabo zaprla vrata svojega prebivališča, toda pred ljudmi, ne pred angeli; tako je lahko k njej vstopil angel, dostop pa ni bil prost nikomur izmed ljudi.

Polnost milosti v blaženi Devici

Angel je torej *vstopil k njej in rekel: Pozdravljena, milosti polna, Gospod je s teboj!* V Apostolskih

delih beremo, da je bil tudi Štefan poln milosti in da so bili apostoli napolnjeni s Svetim Duhom. Toda kako čisto drugače v primerjavi z Marijo! Saj v Štefanu polnost božanstva ni prebivala telesno kakor v Mariji; pa tudi apostoli niso spočeli od Svetega Duha kakor Marija.

Pozdravljena, milosti polna, Gospod je s teboj, je rekel angel. Ali je kaj čudnega, da je bila milosti polna ona, s katero je bil Gospod? Bolj se je treba čuditi, da je angel pri Devici našel njega, ki ga je k Devici poslal. Ali je bil Bog toliko hitrejši od angela, da je hitetega sla prehitel in še pred njim prispel na zemljo? Devica je našla milost v Gospodovih očeh in kralj je takoj prišel iz svojega svetega kraja. Preveliko hrepenenje mu je dalo polet, da je pred svojim slom dospel k Devici, ki jo je ljubil, ki si jo je izvolil, ki je zahrepenel po njeni lepoti.

Kreposti, ki pripravljajo milost

Po pravici je Kralj zahrepenel po

lepoti Devic; storila je namreč vse, kar ji je davno prej svetoval njen oče David, ko ji je rekel: *Poslušaj, hči, glej, nagni svoje uho, pozabi na svoje ljudstvo in hišo svojega očeta.* In če boš to storila, bo kralj hrepenel po tvoji lepoti. Slišala je in videla, ne tako kot nekateri, ki poslušajo, pa ne slišijo, gledajo, pa ne razumejo, slišala je in verovala, videla in razumela.

In nagnila je svoje uho, seveda k poslušnosti, svoje srce k razsodnosti, pozabila je na svoje ljudstvo in na hišo svojega očeta. Kajti ni skrbela za to, da bi svoj narod pomnožila s potomstvom, niti za to, da bi zapustila dediča hiši svojega očeta; vse, kolikor koli bi mogla imeti časti med ljudstvom in kolikor koli zemeljskih dobrin iz očetove hiše, je imela za smeti, da bi si prislužila Kristusa; ni se zmotila v svoji nameri, saj si je Kristusa pridobila za sina, ne da bi prelomila sklep čistosti. V resnici je torej milosti polna ona, ki je ohranila milost devištva in razen tega dosegla še slavo materinstva.

Bog v Mariji in z Marijo

Pozdravljena - pravi - milosti polna, Gospod je s teboj! Ni rekel: *Gospod je v tebi,* ampak: *Gospod je s teboj.* Bog namreč, ki je povsod enako ves navzoč po svojem enostavnem bistvu, je vendarle drugače navzoč v ustvarjenih razumnih bitjih kakor v drugih, in v teh razumnih bitjih ima ta navzočnost drugačen učinek v dobrih kakor v hudobnih. Navzoč je seveda tudi v nerazumnih bitjih, vendar tako, da ga ne dojemajo; vsa razumna bitja ga morejo dojemati, sicer s spoznanjem, toda samo dobra ga dojemajo tudi z ljubeznijo. Samo v dobrih je navzoč tako, da je navzoč z njimi tudi zaradi soglasja volje; če namreč

svojo voljo tako podrejajo pravičnosti, da se Bogu ne zdi nevredno hoteti, kar hočejo oni, se s tem, da se ne odmikajo od njegove volje, na poseben način zedinjajo z Bogom.

Če je Bog tako z vsemi svetniki, je vendar še na poseben način z Marijo. Saj je bil z njo v takšnem soglasju, da ni združil s teboj samo njene volje, ampak tudi njeno telo in je iz svojega bitja in iz bitja Device naredil enega Kristusa, bolje rečeno: nastal je en Kristus, ki ni bil ves iz Boga niti ves iz Device, pač pa je ves pripadal Bogu in ves Devici - in nista bila dva sinova, ampak en sin, skupen obema. Pravi torej: *Pozdravljena, milosti polna, Gospod je s teboj!* Ni s teboj samo Gospod Sin, ki ga ogrinjaš s svojim telesom, ampak tudi Gospod Sveti Duh, ki od njega spočenjaš, in Gospod Oče, ki je rodil tistega, ki ga spočenjaš. S teboj je - pravim - Oče, ki svojega Sina napravi tudi za tvoje; s teboj je Sin, ki zato, da v tebi uresniči čudovito skrivnost, na čudežni način odpira tvojo skrito notranjost sebi in hkrati tebi ohranja znamenje devištva; s teboj je Sveti Duh, ki z Očetom in s Sinom posvečuje tvoje telo: Gospod je torej s teboj.

Devica, blagoslovljena med ženami

Blagoslovljena ti med ženami! Rad bi pristavil, da je Elizabeta, ki je rekla te besede, takole nadaljevala: *in blagoslovljen sad tvojega telesa!* Sad tvojega telesa ni blagoslovljen, ker si ti blagoslovljena, ampak si ti blagoslovljena, ker ti je On prišel naproti z blagoslovom in s srečo. V resnici je blagoslovljen sad tvojega telesa, ki so v njem blagoslovljeni vsi narodi in ki si iz njegove polnosti tudi ti prejela skupaj z drugimi, čeprav drugače kot drugi. Zato si torej ti blagoslovljena, in to med ženami, medtem ko on ni blagoslovljen niti med ljudmi niti med angeli, ampak je - kot pravi apostol - *Bog, ki je nad vsem, blagoslovljen na veke.* Govorimo lahko o blagoslovljenem možu, o blagoslovljenem kruhu, o blagoslovljeni ženi, o blagoslovljeni zemlji ali o katerekoli ustvarjenem bitju, ki o njem vemo, da je blagoslovljeno; na edins-

NOVICE IZ KATOLIŠKEGA SVETA

Vudu duhovniki državo Haiti znova posvetili hudiču

Kult vudu, ki izvira iz Afrike, je državni predsednik Aristide, nekdanji duhovnik, marca letos povzdignil v državno religijo, enakovredno katoliški veri. Dne 14.8.1791 so iz zahodne Afrike izvirajoči sužnji deželo z živalskimi daritvami obljubili hudiču, če se bodo znebili francoske kolonialne oblasti. Svobodo so si priborili leta 1804. Danes je 70% prebivalcev pripadnikov vuduja (in 70% katoličanov!!). Na dan, ko so letos spet posvetili državo hudiču, so haitski protestanti organizirali molitev za ljudstvo Haitija, najrevnejšo deželo na Zahodu, kjer ne zna pisati vsak drugi človek.

ZDA: Mestni svetniki ne smejo več moliti k Jezusu

Svetniki mesta Great Falls v ameriški zvezni državi Južna Karolina ne smejo več pred sejami mestnega sveta moliti k Jezusu. Tako je 21. avgusta odločil okrožni sodnik, potem ko se je zoper molitev pritožila pripadnica čarovniškega kulta Darla Kayre Wyn-

ne. V mestnem svetu so zasedanja po navadi začeli z molitvijo v imenu Jezusa Kristusa. Wynne je zahtevala, da naj k molitvi povabijo zastopnike različnih ver ali pa molijo le k splošnemu bogu. Mestne svetnike je sodnikova odločitev zelo razočarala in župan H.C. Starnes je obljubil pritožbo.

Teolog svari pred jogo

Teolog Albreeht L. Schmidt (Berlin), včasih prepričan ezoterik in jogi, je v reviji „Janz Team“ kristjane posvaril pred avtogenim treningom in jogo. Pri njima da gre za „hinduistične rituale adoracije“, ki da lahko človeka odprejo demonom. V svojem prispevku pravi, da je treba jasno razlikovati med magično-ritualistično in hinduistično-ezoterično in po drugi strani krščansko duhovnostjo. Schmidt: „Vse, kar počnemo, da bi bili sami bog in bi tako vzeli usodo v svoje roke, je škodljivo ter nas konec koncev daje v hudičeve roke.“ Božja volja da je, da človek uporablja svoj razum. „Na področju ezoterike in okultnosti pa je treba izključiti prav razum,“ tako Schmidt.

Iz revije Kraljica miru

tveni način pa je blagoslovljen sad tvojega telesa, ker je Bog, ki je nad vsem, blagoslovljen na veke.

Sklep, da ohrani devištvo

Blagoslovljen sad tvojega telesa, ki ga je Bog za vedno blagoslovil. In po njegovem blagoslovu si tudi ti blagoslovljena med ženami, ki si ušla splošnemu prekletstvu, izražnemu v besedah: *V bolečinah boš rojevala otroke,* in prav tako tistemu, ki sledi: *Prekleta nerodovitna v Izraelu;* prejela si edinstveni blagoslov, da nisi ostala nerodovitna in tudi nisi rodila v bolečinah.

Kaj boš storila, Devica, ki to slišiš, ki to bereš? Če boš rodila, te bodo zadele stiske, če boš ostala nerodovitna, boš prekleta. Kaj boš izbrala, pametna Devica?

O pametna devica, o pobožna de-

vica! Kdo te je poučil, da je Bogu všeč devištvo? Kateri zakon, katera določba, katera stran Stare zaveze naroča, svetuje, spodbuja, živi v telesu netelesno, na zemlji živeti angelsko življenje? Kje si brala o devicah, da pojejo novo pesem, ki je ne more peti nihče drug, in *spremljajo Jagnje, kamor koli gre?* Kje si brala, da so pohvaljeni tisti, *ki so se zakonu odpovedali zaradi nebeškega kraljestva?*

Zaobljubljaš se, da se boš Kristusu izročila kot devica, in ne veš, da se mu moraš izročiti tudi kot mati! Izbiraš možnost, da te v Izraelu zaničujejo. Da pa bi bila po volji tistemu, ki te je izbral, si raje izvoliš prekletstvo nerodovitnosti; in glej, prekletstvo se spremeni v blagoslov, nerodovitnost je nagrajena z rodovitnostjo.

Drugič dalje

MOJ POLOM- LJENI KRISTUS

RAMON CUE

Prevedel JANKO MODER

Dober večer, prijatelji!

Pri teh premišljevanjih bi se rad pogovarjal z vami o svojem „polomljenem Kristusu“.

To je prisrčna, preprosta, človeška zgodba.

Kakor nalašč za pripovedovanje ob času, namenjenem poeziji in polnočni glasbi, tik preden se konča televizijski spored.

Otroci že spijo in z angelčki sanjajo - ali pa spijo brez sanj, kar je še boljše. To me veseli. Tale zgodba namreč ni ravno najprimernejša zanje. Premalo bi jo razumeli.

Zgodba je bolj za nas, odrasle, majčkeno utrujene od dneva ali pa tudi majčkeno - ali zelo - utrujene od življenja.

In Bog daj, naj vas ta preprosta zgodba zaziblje v mirno noč brez premetavanja in nespečnosti, kakor sladko spančkajo vaši otroci.

+ + +

Glavni junak je moj „polomljeni Kristus“.

Našel sem ga v Sevilji. Pri „Umetnini“, podaljšku „Četrta“, v tem slikovitem seviljskem dvojčku madridskega „Boljšjega trga“. Namesto nedelja na „Boljšjem trgu“ ponuja Sevilja svoj „Četrtek“.

Tam pravijo: „Gremo na Četrtek.“ Šel sem torej na „Četrtek“ in se tam srečal s svojim Kristusom.

Kupil sem ga v starinarnici.

(Juda pa ga je na četrtek prodal.)

Ampak preden vam povem, kako sem ga kupil, naj vam ob tem tihotnem času zaupam dve stvari.

Najprej, da rad zahajam na „boljšji trg“, skoraj ravno tako rad kakor v

gledališče, gotovo pa rajši kakor v kino. Na boljšjem trgu si priča od sile živahnim in prisrčnim prizorom. Kadar pa ni „boljšjega trga“, zavijem h kakšnemu „starinarju“. Tam je namreč za oči kaj slastna paša, pa tudi denarnica ni posebno oskubena. Od „starinarjev“ nikoli ne morem, ne da bi me premamila skušnjava, da bi kaj kupil. In sicer čedalje težje...

In še drugo bi vam rad zaupal: na področju umetnosti se posebej živo zanimam za razpela. In da še prav posebej stikam za španskimi baročnimi Kristusi. In če me vprašate še naprej, posebno za andaluzijskimi; ker so lepi, uglajeni, aristokratski. Z manj mišicami kakor kastiljski. Manj atletsko razviti; bolj sloki in poduhovljeni. Ne vem, kaj bi dal, da bi lahko dobil v trajno last katerega od Kristusov kiparjev Mesa, Montañesa, Cana, Mena ali Ruiza Gijóna...

Če bi bil Montañesov „Kristus s ke lihom“ iz Sevilje moj - moj! - bi se imel za najsrečnejšega milijonarja pod soncem.

Vse to naj vam razloži, zakaj tako vztrajno obiskujem „Četrtek“ v Sevilji. Vsak čas mi pride na misel: Kaj, če na „Četrtku“ najdem kakšno seviljsko razpelo, majhno, lepo izrezljano, poceni... In jo že mahnem na „Četrtek“. Pa ga v teh tako težkih okoliščinah še nikoli nisem našel. Vem, da ni mogoče.

Ampak skušnjava me kljub temu venomer znova premami.

Zadnjikrat se je to zgodilo prejšnji mesec. Takrat sem šel tja z dobrim prijateljem Pepejem Zarazago, seviljsko srajco iz Triana. Živi sicer v San Jacintu, vendar ravno tako kakor jaz že vse življenje stika za kakšnim razpelom. Bolje rečeno: išče Kristusa.

Srečala sva se sredi razburkanega morja „Četrta“; v človeški reki po glavnem toku osrednje ceste so valovi od obeh nasprotnih bregov butali drug proti drugemu in se odbijali proti robovom ulice, kjer so na prodaj in na ogled najneverjetnejši in najrazličnejši predmeti, razstavljeni po hodnikih in po prodajnih pultih. Vse navzkriž.

In tako lahko tam najdeš Kristusa - kakšen nauk! - med vijaki in žebli, med zarjavelim železjem, staro obleko, čevlji in knjigami, razcefranimi punčkami iz cunj ali romantičnimi litografijami. Samo treba je znati iskati in najti: zakaj Kristus hodi in živi med vsemi stvarmi sredi neverjetne zmešnjave „boljšjega trga“, ki se mu reče življenje.

Vendar ga tisto dopoldne v Sevilji na „Četrtku“ nisva našla. Zato sva se na slepo odpravila naprej, na podaljšek „Četrta“, k „Umetnini“.

Tam je Kristusa veliko lažje najti. Vendar veliko dražjega. To je že območje „starinarjev“. Tu gre že za razpela z nadihom potrate. Za Kristuse, ki jih podražijo dolarji ameriških turistov.

Odkar se je razmahnil turizem, so tudi Kristusi dražji.

Zato sva previdno in pazljivo stopila na to nevarno mednarodno ozemlje.

Brez uspeha sva zavila v dve ali tri prodajalne: nikjer niti enega Kristusa.

Hodila sva že po tretji ali četrti...

Priznam, da se dobro počutim sredi čudovitega nereda lepih, dragih in plemenitih stvari. Čeprav je treba ves čas dobro paziti, da ne prevrneš kakšnega porcelana ali da ne pohodiš kakšnega polreliefa...

„Mogoče kaj iščete, oče?“ me ustrezljivo vpraša starinar.

„Kar tako sem zavil noter. Da si ogledam, da kaj vidim...“

„Kar blagovolite, oče, kar ogleduj te si.“

Kakor po prstih sem stopil v to začarano veselje: intarzije, porcelan, tapiserije, rezbarije, kitajske vaze, marmorni kipci, ploščice, damast, keramika... in svetniki, svetniki; vse polno svetnikov. Vseh velikosti, slogov in

nastankov. Kakor da gre za „likvidaturo“ svetnikov. Svetost na prodaj. Še nikoli ni bilo toliko prometa z njimi. Pa ne zaradi spoštovanja do svetnikov, temveč zaradi njihove lepote ali eksotičnosti. Tudi to je znamenje časa.

In še nikoli niso svetnikov toliko ponarejali.

Pa tudi angelov ne. Baročni angeli so v modi kot okrasni motiv. Sredi veličastnih oltarnih slik so celo v ponizovalni vlogi nosilcev električnih žarnic...

Danes, ko je tako malo živih angelov, srečujemo med okrasjem posvetnih hiš, hotelov in turističnih gostišč vse polno starih, živo poslikanih...

Koliko padlih angelov!

Medtem ko sem premišljeval o vsem tem, sem pred sabo na mizi z inkrustacijami mahoma zagledal Kristusa brez križa.

Ravno sem že mislil poseči po njem, pa sem se brž ustavil, da ne bi s tem izdal posebnega zanimanja zanj, saj je starinar ves čas pozorno spremljal vse moje premike.

Malo zaigram. Še enkrat odidem naokoli. Potem se pa neopazno približam in se skrivaj zagledam v Kristusa... Prvi trenutek me je osvojil!

Že res, da ni bil ravno tisto, kar sem iskal. Bil je namreč hudo polomljen. Vendar me je ravno to kar priklenilo nanj. Ne vem, zakaj.

Najprej sem se naredil, kakor da se zanimam za predmete okoli njega, zato sem jih jemal v roke in jih spet polagal nazaj: slonovo kost, bakreno posodo, miniature. Nazadnje sem z obema rokama prijel Kristusa. Krotil sem prste, da ga niso pobožali...

Ne, oči me niso goljufale; v resnici je moral biti svoj čas to zelo lep Kristus. Zdaj pa skoraj sploh ni več Kristus.

Pretresljiv, pohabljen torzo.

Seveda brez križa. Manjka mu pol noge, cela roka; in čeprav ima glavo, je brez obraza... Ampak vse, kar je ostalo od lepega telesa, je tako usklajeno, anatomija tako čudovita in popolna, prsi in noge tako vitke, prt za pasom tako izbrano obdelan, da sem se pri prči odločil, da ga bom kupil.

Položim ga nazaj na mizo, kjer je prej ležal - zdaj veliko previdneje, kakor da ga ne bi še bolj poškodoval. In se znova zatopim v pregledovanje slonokoščenih, lesenih, porcelanastih predmetov...

Vendar ves čas premišlujem: Koli-

ko neki stane?

Ne more biti posebno drag. Ko je vendar ves polomljen. Kaj pa, če je starinar opazil, da se zanimam zanj, in bo poskusil to izkoristiti? Poskušal sem se sprijazniti z mislijo, da bom spet ostal brez njega, kakor se mi je že nekajkrat primerilo, ker nisem imel zadosti denarja.

Treba se je bilo odločiti in rešiti to vprašanje. Najprej vprašam za ceno kameje, potem slonokoščenice figurice. Zaigram slabo voljo:

„Kakšna škoda: vse je tako drago...“

„Drago? Koliko ste mi pa pripravljeno dati?“

Ne odgovorim. Mislim na Kristusa. Potem se odločim. Vzamem ga v roke, zaigram popolno ravnodušnost in vprašam:

„Kaj pa tale?“

Ne upam si reči „Kristus“. Ko pa je tako zdelan. Bolj „predmet“ kakor „človek“.

„Kaj pa tale?“

Mogoče s takim vprašanjem dosežem sprejemljivejšo ceno.

Pa sem se zmotil.

Starinar stopi bliže. Vzame v roke polomljenega Kristusa in vzklikne:

„Joj, tole je pa nekaj čudovitega! Že vidim, oče, kako izbrušen okus imate in veste, kaj je res vredno. Pa ja; samo pogledajte to imenitno rezbarijo, kakšna mojstrovina... Ta Kristus je prav gotovo izdelek kakšnega slavnega kiparja. Ali pa kakšne dobre šole.“

Odkrito priznam, da je imel prav v vsem, kar je rekel. Bila sva istih misli. Pa sem mu iz drugih razlogov vendar poskušal ugovarjati.

„Že že, ampak je tako polomljen, tako zdelan. Brez ene roke in brez ene noge. Saj še obraza nima.“

„Nič ne de, oče. Takoj tule za vogalom poznam imenitnega restavratorja, prijatelja, ki vam ga popolnoma obnovi. Ko bo tale Kristus restavriran, bo muzejski primerek, vam zagotavljam.“

Malo je šel predaleč. Vztrepetal sem. Vse je kazalo, da se bom moral znova posloviti od Kristusa.

„Dobro; in kakšna je cena?“

Znova ga je hvalil, ga povzdigoval, ga božal. Pa ni božal Kristusa, ne; božal je tržno blago, ki se mu utegne spremeniti v denar. To me je posebno zabolelo. Nisem odnehal:

„Za koliko mi ga prodaste?“

Zamislil se. Malo premolkne. Se še

zadnjikrat ozre po Kristusu. Zaigra, kako mu je hudo, ker se bo moral ločiti od njega. Potem mi ga izroči, pa pretirano velikodušno, in mi resignirano, žalostno spregovori:

„Nate ga, oče; vzemite ga; ni denarja, s katerim bi mi ga lahko plačali, vzemite ga! Ampak ker ste to vi, samo tri tisoč pezet - priznam, da ga dajem za svojo ceno. Dobili boste prvi biser!“

Roke mi obstanejo na pol privzdignjene, na pol stegnjene in sredi poti ustavljene, ko sem že ravno hotel prevzeti Kristusa.

„Tri tisoč pezet? Pojdite no! To je predrago...“

In se zasučem, kakor da me bolj zanima kaj vem kateri od predmetov, ki je tik pred mano.

„Predrago, pravite? Pa ste dobro pogledali, za kaj ste se odločili?“

„Seveda“, rečem, ne da bi se kaj obrnil. „To je predrago...“

In tako začneva, s hrbtoma drug proti drugemu, barantati. Starinar kot prodajalec povzdiguje Kristusove dobre strani, da bi lahko vztrajal pri ceni. Jaz mu kot duhovnik spodbijam prednosti, da bi mu znižal ceno.

Sredi mešetarjenja pa se mahoma zdrznem. Gre za Kristusa, kakor da gre za navadno tržno blago. Ob Kristusu se divje spoprimeva v poslovni bitki ponudbe in povpraševanja.

Seveda mi večkrat pride na misel Juda.

Kaj ne gre tudi zdajle ravno tako za prodajo in nakup Kristusa? Je že res, to pot za Kristusa iz lesa. Ampak kolikokrat prodajamo in kupujemo Kristusa - ne iz lesa, temveč živega - v njem in v naših bližnjih.

Naše življenje je le prevečkrat nakup in prodaja Kristusa.

Ni dvoma, da je Juda želel dobiti več, duhovniki pa so mu ponujali manj. Kakor danes jaz.

In Juda se je delal, kakor da odhaja - kakor jaz! - pa se je znova vrnil k barantanju. In duhovščina se je delala, kakor da ji še malo ne gre toliko za nakup Kristusa - kakor zdajle meni! - samo da je lahko še naprej vztrajala pri nizki ponudbi.

Skratka: izšlo se je kakor zmeraj; vsak malo sva odnehala. In se zedinila za ceno. Kakor Judež in judovski duhovniki. Starinar je preračunano najprej nastvil ceno previsoko, da ob že vnaprej predvideni znižani ceni ni nič izgubil. Tako se mi jo je posrečilo

Tudi na cesti lahko molite

MICHEL QUOIST

Uvod

Molitev? Prošnja? Danes, v XXI. stoletju? Boste rekli. Saj grem v nedeljo k maši in molim. Med tednom? Saj ni časa, saj ni priložnosti. Toliko dela imam, toliko študija. Velika družina me popolnoma zaposli; pa še organizacije, pa še delo za skupnost. Kje naj dobim še čas za molitev?

Ste že kdaj pomislili, da lahko molite tudi na cesti, na avtobusu, na podzemski; ko stojite v vrsti pred banko ali sedite v čakalnici pri zobozdravniku?

Kako molimo? Včasih samo poslušamo, kaj nam govori Bog. Včasih nas nagovori po sosedih, po otroku. Drugič se nam približa v naravi: modro nebo, lepa roža, čista reka, visoka gora. Vse to nam lahko govori o Bogu.

Saj nismo na počitnicah; živimo v velemestnem vrvežu; kje je priložnost, da nas nagovori Bog?

Prisluhnimo. Živeti moramo molitev in v življenju moliti.

ČE BI ZNALI POSLUŠATI BOGA

Če bi znali poslušati Boga, bi slišali Njegov glas.

Bog nam govori. Govoril je po Evangeliju.

Še danes govori v našem življenju; to je peti Evangelij, ko ga list za listom pišemo mi sami vsak dan.

Vendar je naša vera slabotna in naše življenje preveč vsakdanje.

Tukaj je vzrok, zakaj nas božje sporočilo tako poredko doseže.

Pomislimo, kaj bi povedal Bog, nam ljudem XXI. stoletja, če bi posodobili Evangelij.

Morda nam bodo tele vrstice pomagale slišati Njegov glas in živeti v prijateljstvu s Kristusom.

LJUBIM OTROKE

„Prinašali so mu otroke, da bi se jih dotaknil, učenci pa so jih odganjali. Ko je Jezus to opazil, je bil nejevoljen in jim je rekel: 'Pustite otroke, naj prihajajo k meni, in jim ne branite, kajti takšnim je namenjeno božje kraljestvo.'“ (Mr. 10, 13-15)

Ljubim otroke in želim, da ste jim podobni, govori Bog.

Niso mi všeč starci, če niso še vedno otroci.

V nebeško kraljestvo hočem le otroke, to je bilo ukazano za vselej.

Upognjene otroke, sključene otroke, nagubane otroke, otroke z belo brado, otroke vseh vrst, kakršne si

zbiti. In izgubil je - kakor pri Judežu, kakor vselej - Kristus.

Na koncu je bil močno razvrednoten: namesto za tri tisoč pezet, kakor je bil najprej ocenjen, sem ga dobil za znižano ceno osemsto pezet.

Ni dvoma, da je starinar kakor zmeraj tudi s tem Kristusom napravil dobro kupčijo.

Plačal sem mu zanj osemsto pezet.

Izročil mi ga je, na pol zavitega v polo starega zmečkanega papirja, pre-majhno, da bi se lahko ves skrtil vanjo.

Za koliko vseh mogočih zavojev pa je bil že uporabljjen ta papir?

Pređen sem se poslovil, sem starinarja vprašal, ali kaj ve, od kod izvira

ta Kristus in zakaj je tako strahotno zdelan.

Po podatkih, ki sem jih dobil, nedolžnih in približnih, kakor so po navadi podatki nekaterih starinarjev, naj bi izviral iz neke vasi - imena si ni zapomnil - v Huelvi v aracenskih hribih. In da so poškodbe nastale ob skrunitvi, katere žrtev je bil v letu šestintrideset, ko je divjala španska državljanska vojna...

To sem si mislil že od vsega začetka.

Ljubeče sem stisnil Kristusa k sebi in odšel na cesto. Z mano je šel prijatelj Pepe Zarazaga.

Drugič dalje

lahko predstavljate, ampak otroke, samo otroke.

To se ne da spremeniti; določeno je. V nebesih ni prostora za „odrasle“ ljudi.

Ljubim otroka, ker so moja podoba, ki ni bila ponarejena. Oni niso skrivili moje podobe, so novi, so čisti, brez žlindre.

Ko se sklanjam nad njimi, se mi zdi, kakor da bi se gledal v ogledalu.

Ljubim otroke, ker še rastejo, ker se še oblikujejo, gredo na pot, hodijo.

Odrasli, govori Bog; z odraslimi se ne da nič narediti; ne bodo več zrastle, niti za palec. Ah, ustavili so se. Odrasli mislijo, da so že dospeli.

Ljubim pa velike otroke, pravi Bog.

Še vedno se borijo, rastejo, grešijo. Ne ljubim jih, ker grešijo, ampak ker se trudijo, da ne bi grešili.

„Resne ljudi,“ kako naj jih ljubim, govori Bog. Nikoli niso storili nič slabega, ničesar se ne morejo kesati; ne morem jim nič odpustiti, ne morejo prositi odpuščenja.

Brezsrčno je, pravi Bog. Brezsrčno, ker ni res.

Malčki mi ugajajo zaradi svojih oči, v njih berem njihovo starost. V nebesih bodo le petletni otroci, ker ne poznam nič lepšega kakor pogled nedolžnega otroka. To ni nič čudnega, ker jaz prebivam v njih in gledam skozi okno njihovih duš.

Kadar v življenju srečate čisti pogled, sem jaz tisti, ki se vam smehlja iz svetlih oči.

Nič ni bolj žalostnega, kot ugasle oči otroka. Okna so odprta in hiša je prazna. Dve odprtini, notri pa nič luči. Imajo oči, vendar bežim pred njihovim pogledom. Žalosten čakam pri vratih, zebe me, trkam in hočem vstopiti.

On je notri sam, otrok. Otrdel se ruši, vene, se stara. Ubožec.

Aleluja! Aleluja!

Kliče Bog. Odprite se starčki! Vaš Bog, ki je vstal od mrtvih, vas išče, da bi vstali tudi vi, da bi vstal otrok, ki prebiva v vas.

Ljubim otroke, govori Bog, in želim, da ste jim podobni.

MOJ NAJBOLJŠI IZUM JE MOJA MATI

Devica Marija je šla v nebesa. Z dušo in telesom. Skrivnost Vnebovze-

te. Naša generacija je bila priča razglasitve te skrivnosti.

Ljudje imamo nekoga, ki je naše rase, naš brat, ki je Bog.

In ženo, ki je našega rodu, naša sestra, ki je Božja Mati.

Oba sledita našim korakom, nas ljubita in čakata v Sreči, ki nima konca.

Angel je vstopil pri njej in ji rekel: „Veseli se, milosti polna, Gospod je s teboj!“ (Lk 1, 28)

Tedaj je Marija rekla:

„Moja duša povečuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Rešitelju,

ker se je ozrl na nizkost svoje dekle.

Glej, odslej me bodo blagovali vsi rodovi,

velike reči mi je storil on, ki je mogočen

in je njegovo ime sveto.“ (Lk 1, 46-49)

Moj najboljši izum je moja Mati, pravi Jezus.

Manjkala mi je Mati in sem si jo ustvaril. Ustvaril sem si Mater, predno me je rodila. Tako je bilo bolj gotovo.

Sedaj sem človek, kakor vsi ljudje.

Ničesar jim ne morem zavidati, ker imam Mater, resnično Mater.

Da, to mi je manjkalo.

Moja Mati se imenuje Marija, govori Gospod.

Njena duša je popolnoma čista in polna milosti.

Njeno telo je deviško, v njej je tako bleščeča luč, da medtem, ko sem živel na zemlji, se nisem nikoli naveličal gledati jo, poslušati, občudovati. Kako lepa je moja Mati! Tako, da ko sem zapustil čudovita nebesa, se ob njej nikoli nisem čutil izgnanca.

Moja Mati je umrla, pravi Bog. Ko sem odšel v nebesa, sem jo pogrešal. In ona mene.

Zato sem jo vzel v nebesa z dušo in telesom. Nisem mogel drugače. Moral sem storiti to. Bilo je logično.

Kako naj bi se posušili prsti, ki so se dotikali Boga? Kako naj bi se zaprle oči, ki so Ga vidеле? In ustnice, ki so Ga poljubljale; misliš, da bi mogle uveneti?

Ne, prečisto telo, ki je nosilo Boga, ni smelo segniti v zemlji.

Pobožni vzdih

DAVID TALJAT

V majhni trgovinici sem kupoval neke drobnarije. Pred menoj je bilo na vrsti še nekaj ljudi. Ko jim je prodajalka prijazno stregla, sem opazil, da med svoje besede rada vključi tudi kakšno sveto ime. Tako je npr. rekla, ko se ji je neka stvar izmuznila iz rok: „O, Marija, kako sem nerodna. Hitim, da bog pomagaj, pa je takoj kaj narobe.“ In ko je iskala nekaj, kar je stranka pred menoj želela kupiti, je vzkliknila: „Pri vseh svetnikih, kam sem to založila!“

Ko sem bil na vrsti, sva slučajno ostala v trgovinici sama s prodajalko. Zato sem si jo drznil vprašati: „Vi ste pa verjetno zelo pobožna, kajne?“ Čudno me je pogledala: „Kako neki vam to pride na misel?“ „Opazil sem, da v svojem besednjaku radi uporabljate imena, ki jih običajno srečamo v molitvenikih.“

Ni se obotavljala in mi je takoj odgovorila: „Četudi izgleda moje izgovarjanje svetih imen površno, vam za-

Tega nisem smel dovoliti. Kako bi mogel? To bi bilo zame strašno.

Nisem jaz tisti, ki ukazujem? Saj sem Bog.

To sem storil tudi zaradi svojih bratov, zaradi ljudi:

Da imajo v nebesih Mater, resnično Mater, tako kako so njihove matere, z dušo in telesom. Mojo Mater.

Dobro. Tu jo imam, pri sebi, od tistega dne, ko je umrla; od Vnebovzetja, kakor pravite ljudje.

Mati je našla svojega Sina in Sin je našel Mater; z dušo in telesom, drug ob drugem za večno.

Ah, če bi ljudje zaznali lepoto tega čudeža!

Končno so to uradno spoznali.

gotavljam, da sem v Boga in svetnike vedno zaupala. Moje življenje je bilo trdo in težko in brez vere svojega optimizma ne bi mogla ohraniti.“

Ko smo se čez približno eno leto mlajši duhovniki zbrali na duhovni obnovi, nam je voditelj priporočil nekaj, kar me je naravnost presenetilo. Rekel je, da bi morali kristjani stalno posvečevati tudi svojo podzavest. Kako je to mogoče? Prav s pobožnimi vzdihmi. Dnevni napor nam onemogočajo pogostejšo molitev, toda molitev lahko postane tudi zgolj pobožni vzdih, s katerim se lahko večkrat na dan izročimo v varstvo Bogu in v priprošnje svetnikom. Seveda je pobožni vzdih zavestno dejanje in ne le prazne, malomarno izrečene besede.

Naj naštejemo nekaj primerov takih vzdihov: „Bog mi pomagaj!“ „Kristus, vodi me!“ „Marija, varuj nas!“ Seveda morejo biti taki vzdihmi tudi daljši in izražajo npr. predanost: „Jezus, tebi živim, Jezus, tebi umrjem, Jezus, tvoj sem živ in mrtev. Amen“, ponižnost: „Jaz pa sem revež in siromak, o Bog, pomagaj mi!“ in podobno. Na ta način sprejemamo Boga v svoje življenje in ga priznavamo. Namesto umazanih misli in kletvin se naša zavest in podzavest prepajata s svetim, z božjo navzočnostjo.

Zapoved pravi: „Ne skruni božjega imena!“ Sveta imena so nam kristjanom nekaj lepega, klic k sreči. Zato imamo čudovito priložnost, da misel na Boga in svetnike postane sredstvo našega spreminjanja in posvečenja.

Naša luč

Moj predstavnik na zemlji, sv. oče, je to slovesno razglasil.

In sedaj, govori Bog, izkoristite.

V nebesih imate Mater, ki vam sledi s človeškimi očmi.

V nebesih imate Mater, ki vas ljubi iz vsega srca.

To je moja Mati, ki me gleda z istimi očmi kot ljudi in me ljubi z istim srcem.

Če bi bili ljudje malo bolj prebrsani, bi znali to izkoristiti.

Kako to, da se ne zavedajo, da Ji ne morem ničesar odreči?

Kaj hočete? Moja Mati je! Tako sem hotel.

Dobro ... ni mi žal.

Drug ob drugem, telo in duša, na veke Mati in Sin.

DESET PRAVIL za ohranitev čistosti srca in telesa

STANISLAV M. MARŠIČ

V nedeljo, 6. julija 2003, je sv. oče Janez Pavel II. pri opoldanskem nagovoru podčrtal aktualnost sporočila mučenke Marije Goretti za mladino. V nagovoru ob 100. obletnici mučeništva Marije Goretti zaradi čistosti se je papež vprašal: „Kaj bi rada s svojim življenjem in zlasti s svojo junaško smrtjo povedala današnjim fantom in dekletom ta nežna ženska, ki pa je kljub temu posedovala veliko krščansko zrelost? Marija Goretti spominja mlade ljudi tretjega tisočletja na to, da so za pravo srečo potrebni pogum in pripravljenost na žrtve, zavračanje slehernega kompromisa z zlom ter pripravljenost, da s svojim življenjem in tudi s svojo smrtjo plačamo zvestobo do Boga in do njegovih zapovedi. To sporočilo je tudi dandanes izredno aktualno! Danes so v imenu napačnih idealov o svobodi in sreči v ospredju predvsem uživanje, egoizem in celo nemoralno obnašanje. Zato je potrebno jasno poudariti, da je treba varovati čistost srca in telesa, kajti spolna vzdržnost ohranja pristno ljubezen.“

„Naj sv. Marija Goretti mladim pomaga, da bodo doživeli lepoto in veselje ob evangelijskih blagarih. 'Blagor čistim v srcu, kajti ti bodo Boga gledali.'“

Papež je opozoril, da je za čistost srca potreben predvsem pogost pogovor z Bogom. „Za čistost srca sta potrebna — tako kakor pri vsaki kreposti — vsakodnevni napor volje in nenehna notranja disciplina. Pri tem je odločilno predvsem iskanje Boga v molitvi.“ Pri tem je opozoril, da „to duhovno dimenzijo včasih otežujejo številne oblike zaposlenosti in nagli ritmi sodobnega življenja“.

„Če poletne počitnice, ki jih mnogi začeno v teh dneh, ne bodo posvečene le razvedrilu in zabavi, lahko postanejo ugodna priložnost, da namenimo notranjemu življenju spet več prostora.“

Marijo Goretti iz Nettuna blizu

Rima je kot 11-letno deklico dne 6. junija 1902 umoril Alessandro Serenelli pri poskusu, da bi jo spolno zlorabil. Dne 24. junija 1950 jo je sv. oče Pij XII. razglasil za svetnico ter jo razglasil za „malo mučenko čistosti“. Morilec Serenelli je dolga leta preživel v zaporu, kjer se je spreobrnil, globoko obžaloval svoje gnusno dejanje ter zadnji del svojega življenja preživel kot spokornik v nekem samostanu.

Marija Goretti je pokopana v cerkvi v Nettunu, in za to svetišče skrbijo redovniki pasionisti. Njihov provincial Antonio Rungi iz Neaplja — ugleden moralni teolog — je papežev nagovor vzel zelo resno in je na podlagi njegovih besed napisal deset preprostih pravil, ki naj bi mladim pomagale, da bi njihova spolnost žarela v sijaju čistosti tudi poleti.

Rungijevih deset zapovedi, kako v poletnih počitnicah živeti čistost zlasti ob morju in v drugih letoviščih:

1. Ne oblači se tako, da bi tvoje

telo bolj pritegovalo pozornost kakor tvoja oseba.

2. Ne hodi v kraje, ki po splošnem prepričanju veljajo za moralno nevarne.

3. Ne sprejmi nobene oblike povabila, zlasti če te je povabila tuja oseba ali se je to zgodilo v osamljenem kraju.

4. Ne prosi za prevoz in ne sprejmi ponudbe za prevoz z avtom ali drugim prevoznim sredstvom, razen če ti to ponudi poznana oseba, ki ji zaupáš.

5. Ne razkazuj svojega telesa s kretnjami in gibi, zlasti še, če imaš lepo postavo.

6. Ne bodi igrava tistih, ki ti sporočajo svoje erotične namere. Lahko bi se slabo končalo — z nepopravljivo škodo za tvoje telo in moralnost.

7. Ne udeležuj se srečanj skupine, katere edini namen je pospešiti spolno zблиžanje.

8. Ne sprejemaj „mode“ tistih, ki menijo, da je zlasti poleti dovoljena spolna svoboda.

9. Ne zanemarjaj svoje notranjosti. Prebiraj zanimive knjige, ki v tebi krepijo spoštovanje do človeške osebe, zlasti do ženske.

10. Ne banaliziraj vrednot, pomembnih zate, kakršne so ljubezen, zvestoba ter čistost telesa in srca.

Pater Rungi je te svoje zapovedi komentiral takole: „To so preprosta pravila, ki jih je mogoče upoštevati, če je le dovolj dobre volje, veliko previdnosti, samoobvladanja in kontrole nad lastno vročekrvnostjo. Seveda pa postane vse še veliko lažje, če fant ali deklica pozorno skrbi za svoje duhovno življenje, zlasti poleti.“

MENIHI ŽIVIJO DLJE

Nemški Zvezni inštitut za raziskavo prebivalstva je prišel do presenetljivih odkritij. Primerjali so podatke o smrti 11.000 redovnikov in redovnic v obdobju 1890-1990. Znanstvenik Marc Luz je ugotovil, da so se menihi in redovniki prehranjevali podobno kot civilno prebivalstvo, njihov delavnik je bil prav tako primerljiv s 'civilnim' delavnikom, vendar so živeli bistveno dlje kakor moški laiki. Pri redovnicah pa niso mogli potrditi česa podobnega.

Iz revije Kraljica miru

Svoj križ

RUDI KONCILIJA

„Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove sam sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj.“ (Mr 8,34)

V bolnišnici je po operacijah ležalo v isti sobi šest moških. Vsak je po svoje zdihoval od bolečin. Duhovnik, ki je bil med njimi, je rekel: „Ali ne bi bilo dobro, da bi na steni visel križ? Vsak od nas bi v svojih bolečinah lahko pogledal Kristusa.“ Eden od mož je nato odgovoril: „Saj bi bile še vedno tri stene ateistične.“ „Torej bi imeli kristjani popolno pravico zahtevati vsaj eno steno,“ je menil drugi.

Velikokrat sem že svetoval ljudem, naj v bolnikovi sobi obesijo križ na tako mesto, da ga bo ta lahko videl s postelje brez težave, ne da bi se mu bilo treba obračati.

Eden največjih psihologov dvajsetega stoletja, Carl Gustav Jung, tudi kot znanstvenik ugotavlja, da je križ simbol, ki človeka ozdravlja. Kako blizu je Kristus na križu v svoji skraj-

ni predsmrtni bolečini *bolnikom* in *ostarelim*. Pa tudi *otrokom*: „Nad svetilko je bilo pribito na steni razpelo z golim, vse krvavim telesom Križanega Kristusa, ki še ni bil nagnil glave in je gledal z velikimi, mirnimi očmi. Malči je vztrepetala v materinem naročju in se je prekrižala“ (Ivan Cankar, Hiša Marije Pomočnice, v: ZD XI,7). Deklica pride takoj z Jezusom v občuteni osebni stik. Bolna je in takoj ve, kaj jo s trpečim Jezusom povezuje. Presune jo njegov pogled. Odgovori mu pobožno: pokriža se.

Danes se vsepovsod kaže *odpor do križa*. Krog nas živijo ljudje, ki niso nikoli doživeli skrivnosti križa. Zato križ zaničujejo. Govorijo, da je križ mazohistična drža. Mučenje samega sebe. Ne vedo, da je *veličina križa v ljubezni*. Da Jezus trpi za druge. Da mi hodimo za njim, kadar trpimo za druge. Križ je trpljenje, spremenjeno v ljubezen. Če križa nočemo, trpljenje ostane nesmiselno, tudi obupno. Tisti, ki pravijo, da jih trpeči Kristus spravlja v depresijo, so slepi za njegovo ljubezen. Danes je na pohodu pozaba trpljenja. To je sebična samoprevara, ki vodi v brezčutnost, trdoto in osamo. *Trpeče ljudi odpišeš*, ker si sam zdrav in močan. Ko pa tebe zadene trpljenje,

ki mu ne moreš uiti, se utapljaš v obupu. To je slab nadomestek za trdno srečo, ki prihaja iz trpljenja, spremenjenega v ljubezen.

Iz Družine

Godovanja

JANEZ MODIC

Ime, ki ga človeku ob rojstvu določijo njegovi starši, spremlja človeka vse življenje. Pri krstu dobi še okrepitev z določitvijo nebeškega zavetnika, navadno enakega imena. Dan, ko je v koledarju zapisano ime nebeškega zavetnika in s tem tudi ime posameznega človeka, imenujemo god. Z godom človek ne praznuje samo neke obletnice, ampak je to praznik človeka samega.

Praznovanje rojstnega dneva ni bilo v krščanski navadi. Samo pri Božji materi Mariji in pri Janezu Krstniku praznujemo tudi rojstni dan, pri vseh ostalih svetnikih pa dan njihove smrti, ko so odšli k Bogu. Zato kristjani praznujemo njihov smrtni dan kot rojstni dan

za nebesa. Imeti enako ime kot nekdo, ki je že v nebesih, ki je torej svetnik, človeku poveča samozavest. Njegovo ime in s tem on sam ni več nepomemben ali nepoznan, ampak ima imenitnega zavetnika ter zagovornika pri Bogu.

God je pravzaprav krščanska oblika praznovanja rojstnega dneva. Otrok je bil največkrat krščen še isti dan, kot se je rodil, zato je bilo praznovanje godu nekoč vedno povezano tudi s praznovanjem rojstnega dne. Lažje si je zapomniti ime kot pa datum; in ime se vedno najde v koledarju, kdaj ima kdo rojstni dan, nam pa koledar ne more povedati. Prvi otrok, ki se je rodil, je skoraj vedno dobil ime po očetu ali po materi. Dostikrat je otrok dobil ime po svetniku, ki je bil v koledarju na dan rojstva. Seveda niso bila nikoli vsa imena enako priljubljena, zato so starši lahko izbirali tudi imena, ki so bila v koledarju kasneje. Le nezakonski otroci so bili po krivici mnogokrat prikrajšani. Ne samo da

mnogokrat niso vedeli za očeta, tudi ime so jim pogosto vsilili tisto, ki je bilo trenutno v koledarju, čeprav je bilo včasih za slovensko uho nenavadno.

Verjetno smo Slovenci eni redkih narodov, ki smo preveč dobesedno vzeli sicer lepo krščansko navado, da ima vsak človek nebeškega zavetnika. Čeprav bi lahko vsakemu izbrali tudi zavetnika z drugačnim imenom, je bila dolgo navada, ki smo se je Slovenci strogo držali, da mora človek imeti enako ime kot njegov zavetnik. Tako smo izgubili skoraj vsa originalna slovenska imena. Izjema je le nekaj najbolj pogostih imen, ki smo jih poslovenili. Če bi se tudi pri drugih narodih tako strogo držali tega pravila, zdaj ne bi imeli ne svetega Antona ne sv. Frančiška, ne svete Elizabete ne Marjete in podobnih znanih svetnikov in svetnic. Ko bomo dobili prve slovenske svetnike, njihova imena ne bodo originalno slovenska, ker so vsi imeli imena po tujih svetnikih.

Poročil(a) se bom, toda ne želim takoj otroka! Kako naj ravnam?

Poročila se bosta in si želita pravo ljubezen. Želita se popolnoma darovati drug drugemu v vseh svojih razsežnostih; v veselju, ki vama je ponujeno in ki si ga delita in z neverjetno zmožnostjo, da posredujeta življenje, ki je v vama.

• Po naravi in svobodi sta gospodarja izrednega darila plodnosti in z njim bosta upravljala: to imenujemo odgovorno starševstvo. Spoznala bosta obdobja ženinoga ciklusa, tista, ko lahko podari življenje, in druga, ko ne more. (Za to je potrebna pomoč para, ki predstavlja naravne metode uravnavanja rojstev.)

• Če ne bosta takoj pripravljena sprejeti otroka in se bosta v velikodušni modrosti odločila, da morata še nekaj časa počakati, bosta imela spolne odnose med neplodnimi obdobji. Med plodnimi obdobji si bosta lahko izkazovala ljubezen drugače. Lahko se bosta več pogovarjala, odkrivala nove oblike nežnosti itd. In videla bosta, da bo vajina ljubezen rasla in se poglobila. Vendar pazita, da ne osiromašita vajinega zakona na raven preračunljivosti, in da ne bosta s tem, ko bi se preveč umikala, preprečila drugemu - in sebi - doseči svojo polno razsežnost v podarjanju življenja.

• Ko bosta prisluhnila svojim željam in ljubezni, ki vama jo ponuja Bog, se bosta lahko svobodno in velikodušno odločila za podaritev življenja. V plodnem obdobju, v vajini najgloblji ljubezni in z vajinim sodelovanjem, kateremu se podreja, bo Bog lahko ustvaril novo življenje: vajinega otroka.

Godovalo se nikoli ni tako razkošno, kot se zdaj praznuje rojstni dan. Bilo pa je bolj pristrčno. Pri nas smo na večer pred godom šli „ofirat“. Zbrali smo se navadno pri sosedu in si pripravili preproste instrumente: lonec z vilicami in žlico, dve pokrovki, perilnik za perilo in podobne stvari, na katere je bilo mogoče ropotati. To se je pripravilo v tajnosti, da tisti, ki je godoval, ni nič opazil, da se kaj pripravljajo. Nato smo šli pod okno godovnjaka ropotati. Seveda je bilo še imenitnejše, če je bila poleg harmonika. Poropotalo ali zaigralo se je trikrat, potem pa smo poskušali zbežati. Godovnjak je namreč moral v tem času priti ven; če ga ne bi bilo, bi bila to zanj sramota. Ko nas je pravočasno zasačil, smo mu voščili vse najboljše, on pa je potem povabil v hišo in skromno postregel. Najbolj slovesno se je obhajal god sv. Jožefa, ki je sicer vedno v postnem času, a se na njegov god sme oglasiti harmonika, kar se sicer v postnem času ne spodobi.

Nasha luč

Pričevanje

KO OTROK NI IN NI

Ko v sva se pred štirimi leti poročila, sva oba želela veliko družino. Po nekaj mesecih, ko sva se bolje spoznala, sva začela razmišljati o otrocih. Toda potrebna so bila štiri leta, številni pregledi in dve kirurški operaciji, da sva uresničila svoj načrt, in prav na dan četrte obletnice poroke sem zvedela, da sem noseča.

Bilo bi predolgo, če bi pripovedovala o celotnem trkanju od vrat do vrat, ki sva ga opravila, da sva končno dočakala rojstvo najinega otroka; rada bi poudarila samo nekaj razmišljanj ob tem trpljenju.

Biti neploden: kakšna telesna in duševna bolečina! Morala sem se naučiti boriti proti občutku krivde, ki me je mučil, ohraniti pogum pred zdravnikom, ki so mi govorili: „Sprostite se, gospa, mislite na kaj drugega...“ In družina, prijatelji, ki vam prikrito ali jasno pravijo: „To je pogosto psihološko...“ Kako grozen stavek, čeprav bi bilo res: prišteti ste

med duševno bolne!

Vsem težavam navkljub

V teh štirih letih sem konkretno preizkušala moč molitve. Zelo pogosto sem se oprla na molitve drugih in na molitve, ki sem jo delila z možem, kajti dana nama je bila milost, da sva lahko stalno molila in izročala najino trpljenje Bogu. Nenehno sva ga prosila, naj nama pomaga, da bi lahko izbrala dobrega zdravnika (toliko vam jih omenjajo!) in da bi razjasnil njihove diagnoze. In navsezadnje sva darovala osebno trpljenje v mnoge namene.

Prejemala sva tudi bolniško mazičenje. Vsakič je pomenilo za naju prejeto mazičenje milost. Ničesar nisem „občutila“, vendar sem se oprla na Cerkev.

Ves čas sva bila prepričana, da naju Bog ne bo pustil pasti. Spominjam se, da sem v času duhovne obnove, ko sem ga prosila, naj me ozdravi, bila resnično ozdravljena, toda le izpuščaja, ki sem ga imela v ušesih. Majhno trenutno razočaranje, vendar sem razumela, da skrbi zame. In nekaj mesecev zatem, po drugi operaciji, sem zanosila.

Ob koncu teh štirih let spoznavam, koliko naju je ta preizkušnja obogatila: najina ljubezen, ki bi jo lahko ogrozila, se je, prav nasprotno, poglobila. Odkrila sva, kako je Bog deloval v najinem zakonu, da je vzdržal vsemu navkljub in nama podaril resnično plodnost, čeprav na začetku ni bila v obliki „človeške“ plodnosti.

Betka

PODARITI ŽIVLJENJE, ALI TO POMENI IMETI VELIKO OTROK?

Imeti otroke je prav gotovo prvi način, kako lahko podarimo življenje. To je lepa in izjemna izkušnja, vendar obstajajo tudi drugi načini. Na primer posvojitve, pa tudi služenje para v dobro družbe ali revnih.

• Imeti otroke ne pomeni samo, da jim podarimo biološko življenje. Tudi ne gre za številčnost - imeti veliko otrok. Imeti otroke, pomeni tudi prevzeti odgovornost za njihovo odraščanje. Pravzaprav je resnično rojstvo vzgoja. V nasprotju z živaljo se mora vsak človek naučiti, kolikor pač more, skrbeti za svoj obstoj.

Dati in sprejeti vero

AMBROŽ KODELJA

• Vzgajati, pomeni voditi nekoga, da izstopi iz naivnega bivanja in mu pomagati, da vzame življenje v svoje roke zavestno, svobodno in odgovorno. To pomeni, da otroku, ki bo postal človek, omogočimo, da zgradi svoje življenje na osebni način, da razvije svoje talente in hkrati sprejme kulturne izkušnje ter moralne in duhovne vrednote človeštva.

• Tukaj je treba poudariti vzgojo za ljubezen in za darovanje samega sebe. „Ljubezen staršev postane duša (...), ki navdihuje in vodi vsako konkretno vzgojno dejanje tako, da ga obogatijo z vrednotami nežnosti, vztrajnosti, dobrote, služenja, nesebičnosti, žrtvovanja, ki so najdragocenejši sadovi ljubezni.“ (okrožnica Familiaris Consortio 36). Navsezadnje so krščanski starši povabljeni, da svojim otrokom nudijo vse, kar je potrebno za njihovo postopno osebno oblikovanje, da svobodno sprejmejo krščanstvo in se vključijo v Cerkev.

Velika popotnica za življenje, ki jo starši dajo otrokom poleg življenja, ki so jim ga posredovali, je vera. O tem, kako vero posredovati in ali jo sploh lahko posredujemo otrokom ali najbližnjim, se je in se bo vedno razpravljalo. Verski pedagogi si o tem niso edini, so si pa zelo blizu z mislijo, da starši lahko vplivajo tudi na vero, ki jo imajo njihovi otroci. Pri veri moramo ločiti več stopenj. Nekako tako, kot poznamo stopnje človekove rasti, poznamo tudi stopnje človekove osebne vere.

Otrokova vera je nekaj enkratnega. To ni otročja vera. Otrok živi v svojem svetu in ta njegov svet se odraža

v vsem, kar otrok doživlja, torej tudi v doživljanju osebne vere. Izredno pomembno je to doživljanje v družini sami. Zelo pomembno za otroka je, kakšen odnos imajo starši do njega in kako spremljajo njegov razvoj, ne samo na telesnem, ampak predvsem na duševnem področju. Pravi odnos je za otroka velika milost.

Vera se pri otroku razvija skladno z drugim doživljanjem, to je vsem tistim, kar ga v domači družini obdaja. Če je v domači družini prijetno ali, kot pravimo, toplo, potem bo otrok zelo dovzeten do vsega, kar mu bodo starši skušali na njim lasten način posredovati, torej tudi prve kali vere. Če pa je vzdušje v domači družini velikokrat neprijetno ali celo težko in moreče, potem bo to otroka zaznamovalo za celo življenje ne samo na verskem, ampak tudi na duševnem področju, s katerim se bo srečeval tudi še kot odrasel človek.

Drugo otrokovo obdobje se začne, ko se otrok sreča s svetom in okoljem. To je zlasti vidno v prvih letih otroškega vrtca. Ni vseeno, kdo je tedaj v vrtcu njegov katehet. Poznamo katehetske inštitute, kjer posebej vzgajajo veroučitelje za predšolski verouk. Njihova formacija se zelo razlikuje od formacije običajnih katehetov. Vsega tega mi skoraj ne poznamo in so naši veroučitelji velikokrat osebe, ki „mašijo takšno ali drugačno praznino“. Dogodi

poučevala verouk. Zakaj jaz, sem premišljevala, ko pa ne morem videti otroka, ne da bi bruhnila v jok! Toda Bog je vedel, kaj dela. Vedel je, da lahko samo ljubezen otrok ozdravi mojo bolečino.

Zdaj je že deset let, odkar otroci razsvetljujejo moje življenje. Ljubezen, ki mi jo izpričujejo, je pregnala tesnobo in strahove. To pa še ni vse, kajti zdaj skrbim tudi za starejše ljudi v domu za upokojence: postala sem mati številnim otrokom, med katerimi ima mlajši 8 let, najstarejši pa 102 let!

Katarina

Iz revije On živi

Pričevanje

IZGUBILA SEM HČER

Avgust 1982: Kako sem srečna! Prvič sem babica. Moja najstarejša hčerka je v Nemčiji rodila malo Selino. Takoj se odločim, da ju obiščem. Moj mož mora na službeno potovanje v Italijo. Ana, najina mlajša hčerka, se odloči, da bo šla z njim. Preživim čudovit teden z dojenčkom. Nekega večera zazvoni telefon. Mož mi sporoči, da je bila Ana težko ranjena v nesreči z motorjem. Čisto iz sebe skočim na prvo letalo za Milano. Takoj ko zagledam moža, vem, da je

najin otrok umrl. Imela je 15 let, bila je lepa, vesela, polna življenja, zdaj pa jo vidim v mrtvo. Zakaj, zakaj?

Na pogrebu se pri maši med obhajilom moje srce lomi: občutim globoko željo, da bi prejela hostijo, zdi se mi, da je to edina stvar, ki bi lahko pomirila pekočo bolečino v mojem srcu. Toda nisem bila krščena. Želje po svetem obhajilu ne razumem dobro. Po enem tednu sem se odločila za obisk pri župniku.

Nekaj mesecev zatem sem bila krščena in odkritje Boga mi je pomagalo, da se nisem povsem zaprla v svojo bolečino: pravzaprav so mi naslednje leto predlagali, da bi otroke

se celo, da sami niso prepričani o tem, kar učijo... Ko se otrok prvič sreča tudi z vero malčkov v vrtcu, se njegova doma pridobljena vera dograjuje ali pa zakrni. Starši bi morali biti prav v tem času zelo pozorni na to, kakšno versko okolje in kakšna verska informacija pronica v otroka. Če se to zanemari, smo na otrokovem verskem področju veliko zanemarili.

Za informacijo naj nam bosta dva pogleda, in sicer mlade mame in mlajšega očeta.

Mama pravi: „Meni se zdi pomembno prenesti otrokom vero. Rada bi jim dala toliko, kolikor jim moreva midva starša dati, da bodo poznali Boga. Ko bodo prišli problemi in krize, se bodo, upam, spomnili, da jih ima Bog rad.“

Mož pa meni tako: „Vere midva otrokom ne moreva dati. Lahko jim dava svoje izkušnje. Vera je milost, upava, da jo bodo sprejeli v Cerkvi. Zelo si želiva, da bi najini otroci našli skupnost v župniji, v kateri bodo lahko hodili po poti, da bodo nekega dne prišli do odrasle vere.“

Obe izjavi se na prvi pogled razlikujeta. Če pa ju pazljivo preberemo, spoznamo, da se dopolnjujeta. Vsak od staršev gleda s svojim doživljanjem, kar je normalno. Mati želi čim več posredovati otrokom, ker ji je otrok tudi po čustveni plati bližji. Oče pa razmišlja zelo racionalno. Vendar razmišlja! Medtem ko je za mater pomembno, da bi svojo vero prenesla na otroke, oče spoznava, da vere sploh ne morejo dati starši, ampak je vera milost. S tem ni zatajil

sodelovanja, dobro se zaveda, da je sodelovanje staršev pri verski vzgoji otrok nekaj nenadomestljivega, spoznal pa je, da je vera milost in ta milost bo v otroku delovala, če bosta najprej onadva s to milostjo tudi sodelovala. Potem pride skupnost ali župnija in končno Cerkev ali kakšna primerna verska skupina, v kateri je

vera vrednota.

Tako bodo otroci iz otroške vere prišli do vere odraslega, to pa je svojstveni proces kot tudi svojstvena sreča in s tem milost. Lahko pa pride tudi nesreča, če vse to zanemarimo, kar se velikokrat na žalost pri marsikom tudi dogaja.

Novi glas

SKRIVNOST ZAKONSKE LJUBEZNI

Čustva in srce

P. MIRKO PELICON

Žena mi je pripovedovala, kako je za svojega moža kupila obleko. Vedela je namreč, da nima rad novih oblačil, da si želi preprostosti v oblačenju in da na poseben način sovraži hojo po trgovinah in izbiranje novih oblačil. „Ko je pa treba, je treba“, mi je zatrdila gospa. Par ima že dorasle otroke in njuno življenje je seveda življenje srečnega para, ki se ima rad. Vendar zanimivo je dejstvo, kako mi je gospa pripovedovala o moževi reakciji. Dobesedno se je skregal z njo. „Kaj mi kupuješ te obleke, pusti me pri miru; ko delaš tako, me spravljaš ob živce. Sem avtonomen; če si hočem kupiti obleko, si jo bom kupil sam!“ In tako je udaril po mizi, da so kozarci odskočili. Ona si ni pričakovala prav take reakcije. Ve, da je mož nekoliko živčen po naravi in da so bili tisti dnevi zaradi dela nekoliko bolj napeti. Proti večeru ji je pri večerji mož rekel: „Saj veš, čeprav nimam rad trgovin, da nisem prav tako mislil, kot sem rekel, čeprav mi je v tistem trenutku vzkripelo. Oprosti, no!“

Žena mi je v pogovoru povedala, da ji ob moževi jezi ni bilo prav prijetno, čeprav je vedela, da njegova reakcija ni tisto, kar je on globoko v srcu. Včasih se pač lahko zgodi,

da med osebami, ki se imajo rade, omogoča domačnost večjo sproščenost, čeprav čustvo - še tako napeto - ne izničuje tega, kar oseba nosi v srcu. „O njegovi ljubezni nisem nikdar podvomila.“ Res je, da včasih ne reagiramo tako, kot bi morali ali kot bi lahko, a zato je toliko bolj pomembno zazreti se v srce osebe in vedeti, da so njeni nameni in njena volja večkrat zelo drugačni od načina, kako se ti posredujejo.

Novi glas

Vprašujete ODGOVARJAMO

1. Zmeraj bolj pogosto naju hčerka prosi dovoljenja, da bi smela iti na ples. Če gre za javen ples v naši skupnosti, ji tega ne braniva. Ko pa hoče iti s svojimi prijateljicami in prijatelji v plesne dvorane in to še ponoči, se pa bojiva. Včasih ji skoro proti svoji volji z možem dava dovoljenje, a nisva mirna. Kaj nama o tej stvari lahko poveste?

Tudi Sveto pismo pozna ples in sicer različne plesse. Spomnila le na Davidovo plesanje pred skrinjo zaveze v znak izrednega veselja, da se je vrnila v Jeruzalem kot znak Božje priučnosti med izraelskim ljudstvom. Ples je bil že iz temne zgodovine poseben izraz veselja in drugih plemenitih čustev ter razpoloženj. Pred mnogimi desetletji so se pa začele hitro širiti v zahodnem svetu nove vrste in oblike plesa severnoameriškega-črnškega izvora, pri katerih se moški in ženska objemata z več ali manj celim telesom (tango, fox-trot, prav do histeričnih oblik rock-and-rola).

Kaj je o plesu na sploh in o različnih vrstah plesa misliti z moralnega vidika, ker pri vašem vprašanju — upam, da sem ga prav razumel — gre samo za to. Na to odgovorjam, da ples sam na sebi ni nič moralno slabega in zato nedovoljenega. Je eleganten izraz veselja in drugih plemenitih čustev in, zlasti v bolj modernih plesih, zadovoljstva nad lastnimi ritmičnimi gibi, ki jih vzbuja spremljujoča glasba. Vendar pa plesi, zlasti seveda moderni, lahko pomenijo večjo ali manjšo moralno nevarnost. Ta izhaja zlasti iz dveh virov: iz narave plesa samega in pa iz okoliščin, v katerih se ples vrši. Ne smemo si pa prikrivati dejstva, da ima kdo lahko z njimi, kot z vsako drugo dobro rečjo, slabe namene in da so predvsem lahko vir težav in skušnjav proti šesti božji zapovedi, proti čistosti. Priložnost za greh je lahko še večja in, človek bi rekel, skoro neizogibna, pri najbolj modernih vrstah plesov, ki pogosto komaj prikrito posnemajo erotične in spolne gibe in s tem seveda v plesalcih samih, pa lahko tudi v gledalcih, skoro nujno povzročajo težke skušnjave proti čistosti. Po besedah

papeža Benedikta 15. še iz preteklega stoletja, „ni bilo mogoče iznajti bolj primerne sredstva proti sramežljivosti kot so te vrste plesov“.

Odločilnega pomena za moralno presojo plesa so pa tudi okoliščine, v katerih se ples vrši. Na pol temne dvorane, psihodelične luči, burna in največkrat po vsebini in zvrsti erotična glasba, zelo prosta, malo spodobna ali pa celo popolnoma nespodobna obleka, uživanje alkohola ali pa celo mamul, in še druge okoliščine, ustvar-

2. V internetu sem naletel na novico, da je v cordobskem parlamentu nek poslanec predlagal zakon, po katerem bi vsak odrasel človek, zlasti še vsak bolnik, lahko naredil takoimenovano „življenjsko oporoko“, v kateri bi izrazil željo, da ne mara, da se mu v zadnji bolezni aplicirajo skrajni zdravniški posegi, ki se v zdravniškem jeziku imenujejo „terapevtska zagrizenost“ (encarnizamiento terapéutico). S tem dokumentom bi vsi odrasli lahko naprej izrazili svojo voljo, da v primeru kakšne neozdravljive bolezni ali pa v dokončnem vegetativnem stanju in ko že ne bodo mogli več govoriti, odklanjajo zdravniške posege terapevtske zagrizenosti. Kaj k temu misliti?

Najprej je treba vedeti, da so podobni zakoni že vpeljeni v nekaterih naprednih državah. V bistvu te vrste zakon ne bi imel nič proti naravnemu pravu in krščanski morali, ker noben človek ni moralno dolžan uporabljati zdravil in zdravniških posegov, ki se jih splošno smatra za izredne in nesorazmerne z učinki, ki se od njih pričakujejo, ko že ni več nobenega utemeljenega upanja na zboljšanje bolnikovega stanja, še manj za ozdravljenje. Ni pa seveda dovoljeno, da bi kak bolnik sam ali tisti, ki so zanj odgovorni, odklonili takoimenovano „blažilna sredstva“ (cuidados paliativos) in redna sredstva, katera je treba bolniku, tudi že nezavestnemu, nuditi do konca. Med ta spada npr. hranjenje in nudenje zadostne tekočine. Če bi se bolnik ali pa odgovorni zanj hoteli odpovedati takim ali po-

jajo iz modernih plesov prav hitro lahko bližnjo priložnost za težke grehe proti kreposti čistosti. Naštete okoliščine so največkrat kot nalašč iskane, da človeku hromijo in celo popolnoma onemogočijo možnost treznega mišljenja in odločanja. Kdo jamči človeku v takem okolju, da ga ne bo premagala strast, če že ne v dejanju, pa skoro gotovo v mislih, željah in fantaziji? Zato je težko zagovarjati mnenje, da takšni plesi za večino ljudi, zlasti mladih, niso resna nevarnost za greh. Najmanj, kar je zato treba reči, je to, da so te vrste plesi nad vse resna nevarnost za moralno zdravje vsakogar. In pogosto ne samo za moralo, ampak tudi za duševno uravnovešenost, ker vsaj na dolgo roko pomenijo nevarnost za zdravje živčnega sistema. Pa še na nekaj važnega se ne sme pozabiti: pogostni tovrstni plesi so kot neko mamilo, ki človeku postopno jemljejo interes za višje, duhovne vrednote, zlasti religiozne narave. Na žalost vse kaže, da je tudi naša mladina začela zapadati nevarnemu vplivu takih plesov.

dobnim rednim sredstvom, bi to pomenilo odločiti se za evtanazijo, ki je v vsakem primeru moralno nedovoljena, ker bi se na ta način bolnik sam ali pa drugi postavili na mesto Boga, ki je edini gospodar življenja in ima zatorej edini pravico odločiti o človekovem življenju in njegovi smrti.

Cordobski zakonski osnutek torej sam na sebi nima nič slabega, ker hoče uzakoniti le to, kar je človekova pravica in do neke mere tudi njegova dolžnost. Ni namreč prav, da odločanje o tako važni reči, kot je bolezen in so zdravniški posegi, človek prepušča drugim, če more o tem sam pravočasno odločiti.

3. Zanima me, kaj uči Cerkev o reinkarnaciji.

Reinkarnacija je nauk, da se duša

ob človekovi smrti preseli v drugo človeško telo in da se to preseljevanje vrši toliko časa, dokler določena duša ne plača vsega moralnega dolga za svoje grehe, storjene v različnih življenjih, ki jih je živel. Zelo podoben pojmu reinkarnacije je „metempsychosis“, ki tudi pomeni preseljevanje duš, a ne le iz enega človeškega telesa v drugo človeško telo, ampak tudi v telo kakšne živali ali celo rastline. Nauk o preseljevanju duš je zelo star; izpovedovale so ga in ga še različna verstva in kulture. Najbolj je pa razširjen v indijski verski kulturi. V modernem času ta nauk učijo spiritisti in nekatere sekte.

Preseljevanje duš zavrača ne le krščanstvo, ampak tudi judovstvo in islam. Krščanstvu je ta nauk popolnoma tuj. Zanimivo pa je, da se je v zadnjih časih tudi v „krščanski“ Evropi začel širiti in v neki meri sprejemati nauk o preseljevanju duš. Je to eden od mnogih znakov, v koliki meri je vera v nekdanji krščanski Evropi slabotna. Ne Stara in ne Nova zaveza ne nudi najmanjše opore za ta nauk. Ko so nekateri učenci znanega cerkvenega pisatelja Origena v 3. stoletju po Kristusu začeli učiti ta krivi nauk, ga je Cerkev obsodila kot „krivi nauk“. Nauk o vstajenju teles je v popolnem nasprotju s naukom o preseljevanju duš: da bodo telesa vstala od mrtvih pomeni prav to, da se bodo znova združila z dušo, ki so jo imela v življenju. Če pa naj so imela več duš, s katerim telesom se bodo znova združile? Tudi je ta nauk v popolnem nasprotju z versko resnico, da bodo tudi pogubljeni v peklu trpeli v svojih telesih. In če so jih imeli več, v katerem od njih bodo trpeli?

Preprost in vsakemu človeku

Angel spoštovanja

ANSELM GRÜN

prav tisto, kar je najbolj osebno. Spoštovanje ustvarja ozračje tankočutnosti in zaščite življenja, nežnosti in čislanja, ki nam dobro dé. V njem se res počutimo kot ljudje z nedotakljivim dostojanstvom.

Spoštovanje ima opraviti z veličino. Danes obstaja strast, da dozdevno velikega umažemo. Manjvredni ne more zdržati, da obstaja pristna človeška veličina. Torej mora izvohati slabosti, da lahko opraviči svojo banalnost. V spoštovanju pustim veljati veličino, se je veselim. In s tem, da se je veselim, postajam sam deležen veličine občudovanega.

Ne obstaja pa samo spoštovanje pred velikim, temveč tudi pred malim, pred nemočnim, pred ranjenim. Spoštovanje prepozna božje dostojanstvo, ki sije tudi v iznakaženem obrazu kakega mučenega. Kdor izkorišča nemoč kakega človeka, je brez sramu. Človeka ponižuje. Spoštovanje povišuje človeka. Daje mu prostor, v katerem v svobodi odkrije svoje lastno dostojanstvo in se lahko zravna.

Danes bi potrebovali ob mnogih priložnostih angele spoštovanja, ki bi

V spoštovanju se odpovem temu, da vse zvem o kakem človeku, da raziščem tudi najbolj intimna področja. Za svetega Benedikta pomeni spoštovanje pred človekom nazadnje, verjeti v dobro jedro v drugem, v drugem videti božjo iskro, v drugem videti Kristusa samega. Drugega ne opredeljujem po njegovih napakah in slabostih, temveč gledam globlje. Za njegovo včasih malo spodbudno fasado prepoznavam njegovo pravo hrepenenje. Na dnu svojega srca hrepeni vsak človek po tem, da bi bil dober.

Spoštovanje ima opraviti s čislanjem. Čislam človeka ne zaradi njegovih dosežkov, temveč ker je človek. Če se ljudje čutijo čislane, se opogumijo. Spet odkrijejo svoje božje dostojanstvo. Spoštovanje upošteva meje, za katere drugi želi, da se ohranijo. Spoštovanje upošteva intimnost človeka. Takšne angele spoštovanja bi potrebovali danes, v času, v katerem hočemo v lovu na senzacije objaviti

dostopen dokaz proti temu čudnemu nauku je pa dejstvo, da če bi bil nauk resničen, potem bi se vendar morali ljudje spominjati česa iz prejšnjih življenj. Pa vsi poskusi spiritistov razložiti, kako da se tega ne spominjamo, niso še nikogar prepričali in tudi nikogar ne bodo. In končno še dokaz: duše, ki se preselijo iz enega telesa v drugo, naj bi bilo zato, ker se še niso popolnoma očistile grehov, storjenih v prejšnjih življenjih. Toda, kako naj bo kdo kaznovan, če ne ve, za kakšne grehe in zločine je kaznovan, ker se pač nobenih od teh ne spominja. Od česa naj se torej očiščuje?

Sv. pismo je v tem pogledu popolnoma jasno. Zlasti še Nova zaveza. Evangeliji so polni naukov, kako moramo Bogu zvesto služiti, kajti po smrti ni nobene možnosti za kesanje. Takoj po smrti pride posebna sodba, ki odloči večno usodo vsakega člove-

ka. V pismu Hebrejcem je rečeno: „Ljudem je določeno enkrat umreti, potem pa pride sodba.“ (9,27) Samo enkrat se torej umrje in takoj potem pride sodba. Tudi Kristusova prilika o ubogem Lazarju in neusmiljenem bogatinu je jasna. Ko je bogatin prosil Abrahama za pomoč v kraju trpljenja, mu je Abraham odgovoril, naj se spomni, koliko dobrega je vžil v življenju in koliko je pretrpel ubogi Lazar. Tudi sv. Pavel je priča te resnice, ko piše, kako pričakuje smrti, ker želi biti z Gospodom in prejeti krono pravičnosti, pripravljeno ne samo njemu, ampak vsem, ki so ohranili vero do smrti. „Vsi se bomo namreč morali prikazati pred Kristusovim sodnim stolom, da bo vsak prejel plačilo za to, kar je v zemeljskem življenju delal, dobro ali slabo.“ (2 Kor 5,9-10)

L.K.

KRISTUS — UPANJE EVROPE

ZVONE ŠTRUBELJ

Z velikimi pričakovanji se katoliški verniki osmih srednjeevropskih držav — Poljske, Češke, Slovaške, Avstrije, Madžarske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Slovenije — pripravljamo na Srednjeevropski katoliški shod, ki bo imel svoj vrhunec 22. maja 2004 z romanjem narodov v Marijinem svetišču Mariazell na avstrijskem Štajerskem.

Kristus, upanje Evrope! To je obetavno geslo shoda še posebej zaradi širitve Evropske unije, kamor bo ob slovesnem sklepu shoda že priključenih pet omenjenih držav, tudi Slovenija. Evropa ima nedvomno krščanske korenine. To rad poudarja papež Janez Pavel II. Debate o vnosu te trditve v evropsko zakonodajo pa so pokazale, kako se sedanje politično vodstvo Evropske unije brani take trditve. Cerkve taka drža ne sme in ne more preveč prizadeti. Ni to znamenje že poganizirane Evrope? Ali bo

Evropska unija z že dolgo trajajočim demokratičnim izročilom v osrednjih evropskih državah do Cerkve bolj naklonjena, kot so bili različni drugi politični in družbeni sistemi?

Zagotovo ne! V tem si ne smemo delati iluzij. Tudi v omenjenih srednjeevropskih državah bo verjetno prišlo le do bolj urejenega statusa Cerkve. Temeljnega odnosa med kristjani in družbo, v kateri živijo, pa to zagotovo ne bo spremenilo. Škoda bi bilo, da bi obetavno geslo shoda „Kristus — upanje Evrope“ mešali s političnimi in

ozračje lova na senzacije in cinizma spremenili v spoštovanje pred dostojanstvom človeka. Če bi tak angel spoštovanja prišel na kakšno party, potem bi prenehalo opravljanje drugih, potem bi nastalo ozračje spoštovanja, v katerem sme biti vsak to, kar je, v katerem se vsak počuti spoštovanega. Če bi tak angel spoštovanja nepričakovano prišel na diskusijo kakšnega mestnega parlamenta, potem bi utihnili žaljivi očitki zastopnikom druge stranke. Razkrinkani bi bili kot nepošteni. Če bi tak angel spoštovanja vstopil v kako skupnost, potem bi upadla radovednost, da bi hoteli vdreti v skrivnost vsakega posameznega. Potem ne bi stalno poskušali drugega spremeniti. Najprej ga bomo zaznali kot osebo in ga spoštovali, takšnega, kakršen je. Šele v takšnem ozračju spoštovanja in čislanja se lahko spremenijo, ne da bi se moral odpovedati svojemu samospoštovanju. Ker ve za svoje dostojans-

tvo, se lahko spremeni, lahko bolj v sebi upodablja lik, ki ustreza njegovega božjemu dostojanstvu.

Želim ti, da smeš živeti poleg mnogih angelov spoštovanja. Potem bo v tebi rasel občutek za globoko skrivnost, ki je v tebi. Doživel boš, kaj pomeni biti človek. In veselil se boš svojega človečanstva. In želim ti, da bi za druge mogel postati angel spoštovanja in da bi se naučil svojega bližnjega gledati z očmi angela. Potem boš za druge odprl prostor, v katerem smejo biti to, kar so.

socialnimi pričakovanji nove, sicer posrečene in našemu času primerne politične tvorbe — Evropske unije.

Kristus je za kristjane zares največje upanje Evrope. Istočasno je in ostane znamenje, kateremu se bo nasprotovalo. Sveto pismo se v tem ne moti! Na tem svetu smo namreč „zdoma“, kot lepo pravi apostol Pavel: „Zato smo vedno pogumni, čeprav vemo, da smo zdoma in daleč od Gospoda, dokler smo doma v tem telesu, saj v veri hodimo in ne v gledanju“ (2 Kor 5,6-7). „Zdoma“ bomo zagotovo tudi v Evropski uniji! Na zemlji smo „tujci in priseljenci“ (Heb 11,13); hrepenimo po „boljši, nebeški domovini“ (Heb 13,16)

Misel o dvojnem, zemeljskem in nebeškem državljanstvu je zgodnje-krščanska misel, ki ostaja vedno aktualna. Še posebej v naših časih. Človek je bitje zemlje a obenem božji otrok, bitje, ki pripada istočasno nebesom. Ne more biti nebes na zemlji. V Evropski uniji jih bo prav tako malo kot drugod po svetu. Ne dajmo se zapeljati praznim obljubam in upanjem. Verjemimo raje Svetemu pismu in dvatisočletni izkušnji krščanstva. Vsi sistemi, ki so hoteli ustvariti „nebesa“ na zemlji, so klavrno propadli. Naj je bil to „rdeči paradiz“, o katerem je sanjal komunizem ali pa nacional-socializem z idejami tisočletnega „rajha“ in izbrane arijske rase, kot tudi starejši poskusi velikega rimskega imperija z idejo „pax romana“ (mir po rimsko) ali mogočni imperij Aleksandra Velikega. Pa še babilonski, asirski, egipčanski.

BOJ Z NESTRPNOSTJO

DRAGO K. OCVRK

Človek bi pričakoval, da se bo nestrpnost do Cerkev manjšala, bolj ko se oddaljujemo od komunizma, in da bo Cerkev mogla normalno opravljati svoje poslanstvo kot enakopraven del civilne družbe. Toda temu ni tako, kot kažejo sedaj že fizični napadi na Cerkev.

Za časa komunizma je bilo zati- ranje vere normalno. Junak si bil, če si verbalno ali fizično napadel Cerkev, njene svetinje, duhovnika ... ali pa mežnarko, zakaj pa hodi v cerkev. Katoličani smo stisnili zobe in prenašali nestrpnost, saj smo vedeli, da bo še huje, če se bomo pritoževali. Prepričani smo bili, da se bo to kričeče kršenje pravic in verske svobode končalo s koncem komunizma. Žal se to ni zgodilo!

V zadnjem času se kar vrstijo izpadi proti Cerkvi. Na Koprskem mladenič popaca Marijin kip, samozvani umetniki zažgejo strunjanski križ, mestni svétnik prepreči zvonjenje koprskih zvonov na veliki šmaren, čreda nekulturnežev spremeni cerkev na Kumu v beznico ... Proti tem in drugim dejanjem nestrpnosti protestira cerkvena Komisija Pravičnost in mir. V odprtem pismu predsedniku države in vlade, šolskemu ministru, varuhu človekovih pravic in medijem povpraša, kaj mislijo storiti, in tudi opozoriti na vzroke za takšno nestrpnost.

Med temi vzroki so neurejeni odnosi med državo in katoliško Cerkvijo na prvem mestu. Čeprav je država

že desetletje in več svobodna, politiki niso zmogli podpisati spodobnega sporazuma s Svetim sedežem. Nek minimalni sporazum je bil res sprejet, a je že poldrugo leto, kar se je „izgubil“ na Ustavnem sodišču. Nikakor ni normalno, da to sodišče tako dolgo melje nek preprost sporazum, ki samo potrjuje uveljavljene pravice. Še bolj nenavadno pa je, da tako zavlačuje z mednarodnim sporazumom. S tem daje ena najpomembnejših državnih ustanov jasno vedeti Svetemu sedežu, da ni vreden njene pozornosti. Lep odnos do države, ki nas je med prvimi priznala.

Kot drugi vzrok za nestrpnost do Cerkev navede Komisija Pravičnost in mir „prepoved verskega pouka v šoli“. V pravni državi si pač nihče ne misli, da so prepovedane dobre reči. Posebej mladi sklepajo, da je verouk nekaj slabega, če ne sme v šolo, je iz nje izločen tako kot pretepanje in izsiljevanje šibkih sošolcev, kraja in uživanje mamil ... No, resnici na ljubo, vse to je v naših šolah, zato so že tudi po osnovnih šolah varnostniki. Ne mislim, da bi se kaj bistveno izboljšalo čez noč, če bi država sprejela verouk

značaj človeškosti le Sin človekov, Božji Sin! To je naše upanje. Upanje nas kristjanov tako v Evropi kot v Aziji, Afriki, v obeh Amerikah, v Avstraliji, v Oceaniji. Na vseh kontinentih ga bomo živeli z močjo Svetega Duha, ki nam ga je zapustil Jezus Kristus. Živeti ga bomo morali v stalnem boju s strukturami zla, ki jih ne bo manjkalo tudi v Evropski uniji. Ne pozabimo: tudi v Evropi bomo kot kristjani „zdoma“, na poti kot „tujci in priseljenci“, na poti v našo pravo domovino, ki je le v nebesih, pri Gospodu.

Naša luč

Prepričani smo bili, da se bo to kričeče kršenje pravic in verske svobode končalo s koncem komunizma. Žal se to ni zgodilo!

med obvezne predmete in bi se še naprej poučeval v župnjiščih. Vendar pa bi to bil korak k bolj zavzetemu delu za bolj človeško kakovostno šolo, ko bi bilo med šolniki, starši in Cerkvijo več sodelovanja in naporov za bolj zdrave medčloveške odnose med šolarji. Če bi se to zgodilo, bi marsikje lahko ukiniteli varnostnike, denar pa vložili v dvig kakovosti.

„Tretji vzrok za to stanje je odnos medijev do Cerkev.“ pravi Komisija. Tu komentar ni potreben! In vendar je treba reči, da se je nekaj komentatorjev pozitivno odzvalo na odprto pismo Komisije, obsodilo nestrpnost in se zavzelo, da bi država zavzela drugačno stališče do Cerkev nasploh in tudi verouku dala status izbirnega predmeta.

Komisiji je hitro odgovorila vlada, ki ponavlja svoje dobre namere in ne vidi, da bi mogla kaj več storiti, kakor je. Odgovor je bil korekten, čeprav brezupen. Čisto drugače pa sta reagirala šolski minister Gaber in varuh človekovih pravic Hanžek. Oba sta prevalila krivdo za nestrpnost na Cerkev. Nekako takole razmišljata: če so ljudje nestrpni do Cerkev, je to zato, ker je ta nestrpna do njih. Ker pač obstaja, s tem marsikoga vznemirja, ob pomisli nanjo se človek razjezi, izgubi pamet in v samoobrambi Cerkev nagonsko napade. Si predstavljate, kako ne bi bilo nobene varnosti več, če bi se vas lahko lotil vsak, ki mu greste na živce zato, ker ste veliki ali mali, modrih ali rjavih oči ... samo zato, ker ste in ima po čem udariti! Kaj bi se zgodilo pri vas, v vaši državi, dragi rojaki, če bi šolski minister ali varuh človekovih pravic rekel kaj podobnega. Še isti dan bi letel! Ko bo pa tako tudi pri nas, bomo dosegli standarde, v katerih živite vi, Komisiji Pravičnost in mir pa ne bo treba več pisati odprtih pisem.

Naša luč

Prerok Daniel je v svoji preroški knjigi prikazal te državne in civilizacijske velesile, v tistem času močne in vsaj tako uspešne, kot je danes Amerika in njen vprašljiv projekt „pax americana“ (mir po ameriško) in kot konec koncev hoče biti tudi Evropa, kot pošasti, ki prihajajo iz morja in s svojo požrešnostjo grozijo ljudem in celotnemu stvarstvu. Mir ne prihaja, tako prerok, ne iz zemlje ne iz morja, ampak po znamenju, ki prihaja iz nebes: Sin človekov na oblakih neba, v božji slavi, obdan z množico angelov in nebeških bitij.

Človeku in njegovim zgodovini daje

USODA SLOVENSKE DRUŽINE iz Št. Petra na Krasu (danes Pivka)

Živeli smo takrat pod Italijo. Službo so dobivali najprej Italijani, katere so pripeljali iz južne Italije, Slovence pa so zaposlili na železnici in jih pošiljali v notranjost Italije. Tudi moj oče Jože Lukančič je bil zaposlen na železnici.

Leta 1926 je bil prvič zaprt, obtožen, da je bil v skupini, ki je napadla Italijansko patrolo. Tisto uro pa je on bil na postaji v baru s prijatelji. Gospodar bara je bil Italijan. Slovenska priča ni bila veljavna, zato je mama šla prosit gospodarja bara Italijana, da bi pričal, da je bil tisto uro oče v baru. On je pristal in pričal, tako so ga potem izpustili.

Naslednje leto so v hišo vrgli granato, ki je padla poleg moje zibelke, a ni eksplodirala. Zopet so očeta zaprli, češ da ima municijo v hiši. Preiskava je bila, a našli niso ničesar, zato je bil zopet izpuščen.

Prestavljen je bil v Trst in na vlak prevozil vso Italijo. Ukaz je bil, da mora menjati priimek, on pa ga ni hotel. Ker je govoril slovensko s svojimi sodelavci in doma, so ga zopet zaprli. Bil je v vlažnih tržaških zaporih. Ko so ga izpustili, je ilegalno z maminim bratom šel v takratno Jugoslavijo.

Najprej je moral prositi jugoslovanško državljanstvo. Nato službo in stanovanje za družino, ki je ostala v Trstu. Tako smo mama in trije otroci šli v (Jugoslavijo) Slovenijo 2. februarja 1931 s potnim listom, kateri je veljal en mesec. A vrnili se nismo. Živeli smo na Vrhniki. Oče je imel službo v Verbičevi usnjarni; na akord je delal, da je bil čimprej prost. Popoldne pa je delal vsa mogoča dela. Tako je prislužil toliko, da je kupil motorno cirkularno in kobilico, katera je prevažala ta motor. Z garanjem je prislužil, da je kupil še eno cirkularno in dal delo trem osebam. Postal je samostojen in delal načrt, da nam bo sezidal lasten dom.

Tisti, ki smo prišli izpod Italije v Slovenijo, nismo bili dobrodošli. V šoli v prvem razredu so me zmerjali z Italijanko. Mnogo solza sem potočila zaradi tega.

JOŽE LUKANČIČ

Začela se je vojna in očeta so klicali k vojakom kot rezervista in tudi njegovo drago kobilico je vojska vzela.

Prišla je Italijanska okupacija in z njo strah, da ga bodo zopet zaprli. Ker brez kobilice ni mogel delati, se je podal na pot po Sloveniji, da bi jo poiskal. En mesec je potoval in se vedno vrnil sam. Ko je hodil po Dolenjski, mu je nekdo povedal, da ima na Čatežu neki kmet več konj, katere so vojaki pustili ob razpadu Jugoslavije. In šel je na Čatež do tega kmeta in vprašal. Kmet mu je pritrtil, da jih ima več in tudi eno bolj majhno kobilico. Ko sta šla proti hlevu in govorila, je v hlevu kobilica zarezgetala, pa mu je kmet rekel: „Ni dvoma, kobilica je vaša.“ Tako je presrečen prišel domov z svojo drago kobilico in garal naprej in se domenil za zemljo, na kateri nam bo naredil lasten dom.

A vsi načrti so padli v vodo. Leta 1942 se je začela groza in strah na Vrhniki. Stari komunisti so začeli svoje delo. Bili so v skupinah in ponoči so hodili iskat svoje nasprotnike. Kdor ni bil z njimi, je bil nasprotnik. Vsako noč so ubijali in kradli. Mučenje je bilo za njih užitek.

Vaške straže še ni bilo takrat na Vrhniki. Prva je bila v Št. Joštu. Prišel je 2. september. Namen je bil, da odpeljejo Janeza Voljča ob dveh ponoči že 3. septembra. Slučajno pa je prišla blizu italijanska patrola in Voljčevi so iz podstrešja klicali pomoč, zato so se partizani umaknili in se napotili malo višje, pod Sv. Trojico, kjer smo mi stanovali ter se posedli v sadovnjaku za našo hišo (to so nam povedali ljudje pozneje).

Ob pol štirih ponoči mama zasliši korake na vrtu, kjer smo imeli zelenjavo. Vstala je in šla v sobo, kjer sva spali s sestro pri odprtem oknu. Na oknu pa je že sedel partizan Šimcov Janez (Brenčič). — „Ali prispevate kaj za osvobodilno fronto?“ je vprašal. (Ravno 2. septembra so kopali krompir na najetih Špeharjevih njivah za prodajo.) Pa mu je mama rekla: - „Pred hišo na vozu je krompir, pa ga vzemite.“ Nato pa reče: - „Odprite vrata, ali je vaš mož doma?“ - „On je doma in spi. Odprla pa ne bom, ker je policijska ura.“ - „Če ne boš odprla, bomo pa na silo odprli.“

Tako je zaprla okno in odprla vrata. Vsi so bili enako oblečeni v temno modro ali črno. Glavni je bil Pircov s hriba in reče očetu, naj vstane in se obleče, da bo šel z njimi, ker komandant hoče z njim govoriti. Čez eno uro bo nazaj.

Predno so stopili v hišo, sem tekla k očetu in mu rekla, naj se skrije. Pa mi je odgovoril, da se ne bo skrnil, ker ni nikomur nič hudega storil. Ko je stopil iz sobe, so ga drugi, ki so bili zunaj, zgrabili. Ko se je to zgodilo, si je mislil kaj bo in je zahteval, da ga puste in se poslovi od otrok. Samo trenutek je bilo slovo. V hiši je bilo pet partizanov, zunaj pa ne vem, moralo jih je biti več, ker so tudi prašička, ki smo ga redili, ubili in pustili v hlevu čreva.

V hiši so preobrneli vse in pokradli vse, kar jim je prišlo prav. Zahtevali so denar. Mama je rekla, da sta ga z očetom posodila Krasnarjevim (kar je delno bilo res). V denarnici je mama imela 85 lir in so jih vzeli. Jaz sem se kregala za Pircem, da če jih ni sram, da nedolžne ljudi pobijajo! Mi je pa pištolo nastavil na prsa in mi rekel: „Ali boš tiho, če ne, bom sprožil!“ Najprej so iskali denar in ko je Turkov hotel dvigniti žimnico postelje, kjer sta spali dvojčki, stari eno leto in pol, mu

je drugi rekel, da nikar tega ne stori, ker bodo otroci začeli jokati in vpiti. „Pusti, naj spita!“ In tam je bil denar, s katerim smo se potem preživljali, a očeta in hiše nismo imeli.

Javiti je bilo treba, da očeta ni. Začelo se je zasliševanje Italijanov. Takoj so partizani zagrozili mami, da če bo povedala kdo so bili tisti, ki so ga odpeljali, bodo pobili vso družino.

Hudo je bilo žalovanje, z nami sta žalovala tudi kobilica in pes, ki je od tistega večera naprej vsako noč jokal, sosedje so se pa pritoževali. On joka za gospodarjem, je bil naš odgovor.

Čez dva meseca so ob 10. uri zvečer zaropotala vrata hleva. Prišli so zopet partizani, vrgli iz tečajev vrata in odpeljali tudi kobilico.

Takrat se je začela na Vrhniki organizirati Vaška straža.

Bilo je 4 mesece, odkar so očeta odpeljali. Jaz sem bila pri sosedovih, ker smo živeli drugje, potem ko so kobilico odpeljali. Preselili smo se blizu bloka. Prišel je Vaški stražar naročit krsto (sosed mizar je delal tudi krste) in povedal, da so našli v breznu nekoga in da je najbrž Lukančič. Povedali so mu, da sem jaz pri njih, zato me je poklical in prosil, naj ga spremljam na pokopališče, da je mogoče moj oče, katerega so našli. Mama še ni nič vedela o tem, ker sem šla takoj z njim in nič povedala. Pokazal mi je očetov robec, kapo in cigaretdo-

zo. Vse je bilo njegovo. Videl ga je potem samo še moj stric Jože.

Ko sem se vrnila domov, mi je mama že na pragu rekla: „Bajko je poginil.“ To je bil tisti pes, ki je jokal vsako noč. Potem pa sem mami povedala, da so našli mrtvega očeta.

Naslednji dan smo ga pokopali na pokopališču in nosili so ga Vaški stražarji.

Očeta so našli, ker je terenka, ki je bila zaljubljena v Janeza Okorna, njemu povedala, da so očeta ubili in ga vrgli v brezno še živega. Janez se je, ko se je ustanovila Vaška straža, pridružil Straži, a ni povedal, kje leži moj oče. On se je po vrvi spustil v brezno in pobral v vrečo že razpadlo telo mojega očeta.

Pred Italijani je moj oče bežal, umorila pa ga je slovenska zločinska roka.

Sedaj je na pokopališču, na marmornati plošči, dolga vrst imen umorjenih Vrhnčanov, in med njimi je tudi moj oče, Jože Lukančič.

Takrat sem bila stara 14 let, ko je mama ostala s petimi nedoraslimi otroki.

Justina Lukančič Fajfar

V reviji Zaveza je Pavle Kogej v svojem članku med drugim zapisal tudi tole o gospodu Lukančiču:

Hladnokrvno in brez milosti so pobijali ljudi tudi brez vsakega vzro-

ka. Za nekatere so poskušali najti opravičilo. Tako so to poletje na Vrhniki med prvimi odpeljali očeta Lukančiča, ki je z družino stanoval pod Sveto Trojico. Ubili so ga pri Tonikovem breznu in ga vrgli vanj. Pred smrtjo so ga zverinsko mučili z mravljami in ognjem. Sam pisatelj Karel Grabeljšek je pozneje dejal Lukančičevi ženi, da so ga ubili nedolžnega. Umor so opravičevali s tem, da je izdajalec, za dokaz pa so navajali, da je znal italijansko. (Na Vrhniko je prišel po 1. svetovni vojni iz Trsta.)

KRATKE NOVICE

ZAKONSKA ZVEZA IN VERNOST

Podatki iz junijske številke newyorške revije „Population and Development Review“: Poročeni trpijo redkeje za dolgotrajnimi boleznimi kakor neporočeni; poročiti se in živeti v zakonu z istim partnerjem je povezano z boljšim duhovno-duševnim zdravjem; poročeni možje zaslužijo več kakor njihovi neporočeni kolegi; otrokom, ki jih vzgajajo lastni poročeni starši, gre v povprečju bolje glede smrtnosti, zdravja, izobrazbe in nezaželenih nosečnosti v mladostništvu; čustveno in telesno zadovoljstvo v spolnem življenju sta pri poročenih večja; pri poročenih parih je bistveno manj nasilja v domači hiši.

TVEGAJO GLAVO IN VRAT

Torontski kardinal Alojzij Ambrožič je pri neki sv. maši za juriste poudaril, da morajo biti katoličani, ki delajo v javnih službah, pripravljene za svojo vero tudi trpeti. Katoličani v javnih službah tvegajo „glavo in vrat za Absolutno. So stvari, ki so večje od nas in za katere moramo biti pripravljene umreti. Če ni ničesar, kar bi bilo vredno, da za tisto umremo, potem v resnici nismo svobodni.“ Po njegovem ločenost države od Cerkve danes v resnici pomeni „ločenost vesti od politike“, zaradi česar bo treba kmalu misliti na to, kako bi naj država zavarovala vernike pred nestrpnostjo.

Iz revije Kraljica miru

Lukančičeva mati z otroki, ko so pribežali pred fašisti v Slovenijo

KRSTI, POROKE in SMRTI

v slovenski skupnosti v Argentini leta 2003

KRSTI: Martin Ivan Vitrih-Sierra, Maitena Camila Galjot-Escobar, Martin Hribar-Tomazin, Davorin Maksimilijan Mežnar-Baez, Matej Ravnik-Santesteban, Matija Zupanc-Petek, Ivan Ignacij Boltežar-Ricciardelli, Matej Ivan Martinucci-Lukančič, Erik Peter Rode-Bukovec, Nicolás Alejandro Gonzalez Kuck-Tomazin, (36 otrok)

POROKE: Edvard Tušek in Lucija Vombergar, Mariano Pastrano in Florencia Repič, Pavel Kržišnik in Silvia Paci, Hernan Javier Moscosos Boedo in Veronika Indihar, Sergio Marissi in Gabrijela Barle, Janko Truden in Virginia Villordo, Janez Poberšnik in Tatjana Panaino, Andrés G. Eguren in Tatjana E. Stariha, Kristjan Tašner in Cecilija Močnik, Danijel Čop in Nevenka Jelenc, Matej Eiletz in Marina Rogič, Tomaž A. Žužek in Marisa S. Cionci, Štefan Štirn in Eliana Bonetto, Martin Oblak in Valerija Cecilija Benegas. (14 parov)

SMRTI: Matija Lazar (81), Drago Agreš (54), Jože Ferfolja (82), Olga Leber roj. Vrbinc (76), Franc Durič (85), Marjan Filipič (81), Marija Rus roj. Zorc (75), Milena Poberšnik roj. Urbančič (82), Janez Mikelj (69), Jože Vodnik (67), Nikolaj Jančič (50), Andrej Kovačič (53), Metod Jurman (79),

Izidor Kastrevc (79), Anča Tomažin roj. Leskovec (70), Bojan Križ (74), Ivanka Golob roj. Remic (78), Valentina Čad roj. Krulc (88), Ljudmila Rupnik roj. Kavčič (76), Pavle Potočnik (42), Slavko Erjavec (74), Gašper Filipič-Zupanc, Slavec Smole (81), Danica Diaz roj. Kalan (48), Anton Šušteršič (85), Polde Avguštin (74), Feliks Trpin (79), Anton Truden (81), Lojze Qualizza, Slavko Skoberne (87), Ivan Anton Pavlovčič (92), Marija Gričar roj. Vombergar (76), France Hudoklin (75), Anica Medic roj. Slak, Božo Šušteršič (83), Marica Klemenc roj. Poljšak (82), Elisa Mihelič roj. Carmelo (73), Juanita Piber roj. Muñoz, Sebastjan Kocmur (86), Marko Skvarča (64), Anica Medic roj. Smolič, Ana Lipovec roj. Grbec (92), Marjeta Šterbenc (56), Marjan Golob (76), Jože Zihel (85), Jože Škulj (86), Ivanka Belec roj. Rupnik (76), Ivan Čad Krulc (61), Franciška Tomažin roj. Koželj (99), Ančka Agreš roj. Buh (79), Marko Franc Pipan (51), Lojzka Vidic roj. Zupančič (78), Metka Kokalj roj. Starič (51), Pavla Zazula roj. Petek (75), Marija Turk roj. Vesel (100), Jože Palek (81), Tone Japelj (80), Stane Černe (92), Jože Bidovec (78), Silvia Kralj roj. Biava (68), Vinko Zarnik (64), Alojzija Mehle roj. Janežič (92), Pavla-Ljuba Lipušček roj. Kocjan (73), Gabrijel Potočnik (82), Lojzka Sušnik roj. Koprivec (84). (65 oseb)

Škofje potrdili zamisel o „romanju narodov“

(kap) — Na tiskovni konferenci v Olomucu — 18. novembra — sta kardinal Christoph Schönborn in predsednik Češke škofovske konference, nadškof Jan Graubner, poudarila tesno povezanost med širitvijo EU 1. maja 2004 in srednjeevropskim katoliškim shodom.

Tiskovna konferenca je bila ob koncu zasedanja predsednikov osmih škofovskih konferenc, ki sodelujejo pri srednjeevropskem katoliškem shodu (Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Slovenija, Madžarska, Slovaška, Češka, Poljska in Avstrija). Zasedanje je dalo „zeleno luč“ za koncept „romanja narodov“ v Mariazell, ki bodo od 21. do 23. maja 2004. Katoličani iz osmih dežel v sredini Evro-

pe bodo v Mariazellu izpričali, da je „Kristus upanje Evrope“.

Nadškof Graubner je Mariazell označil kot „duhovno središče naših osmih srednjeevropskih dežel“. Mariazell je gotovo najbolj znana Marijina božja pot v Podonavju. Naj bi imelo „simboličen značaj“, če začetek širitve EU obhajamo z romanjem v Marijin kraj. Katoliški shod je navsezadnje „duhovni vidik evropske združitve“ in „dobra priprava“ na to.

Kardinal Schönborn je dejal, spričo evropske združitve se zastavlja vprašanje, „ali bo ta hiša Evrope človeška hiša“. To se bo zgodilo, če se bodo pri graditvi nove Evrope upoštevale „socialne in humane

vrednote krščanstva“. „Pri tem ne gre samo za to in tudi ne v prvi vrsti, ali je Bog v ustavi, temveč ali je ta hiša Bogu všečna in človeku primerna — ali hudo bolne ljudi v tej hiši ubijajo ali pa lahko do zadnjega živijo v dostojanstvu, ali so otroci dobrodošli ali ne, ali je socialna pravičnost eden od gradbenih principov“.

Odločilno je tudi — tako kardinal — „da so v Evropi otroci dobrodošli in se ne ubijajo, preden pridejo na svet“. To pa predpostavlja, da so ženske v stiski deležne pomoči, in da gojimo vrednote, ki so pomembne za uresničevanje evangelija. (Nedelja)

AVSTRALIJA — Po oceni avstralskega astronoma Droverja je v celotnem vesolju 70 sekstiljonov zvezd (70 in 21 ničel). (Mladika)

+ ODŠLA STA +

Ivan Pavlovčič

V majski številki *Duhovnega življenja* 2003 smo poročali o njegovi devetdesetletnici, ki jo je obhajal 19. decembra 2002, in natančno opisali njegovo življenje. Do tistega maja je še vedno vozil svoj avto, kasneje že ne več. Tudi k nedeljski maši potem ni hodil, zato so mu iz njegove fare *Luján de los Patriotas* nosili vsako nedeljo sv. obhajilo. V nedeljo, 29. junija, je še ves dan bral slovenske publikacije. Zvečer je potožil, da ga stiska v prsih, zato ga je žena vprašala, če gre po zdravnika, pa ga ni hotel. Dala mu je zdravila in je potem še gledal prenos nogometnih tekem po televiziji. Ob tistem gledanju je tudi zaspal. V ponedeljek, 30. junija, ob petih zjutraj je še vstal, ko pa je prišel nazaj do postelje, je zgubil kontrolo nad eno nogo, da mu je morala priti žena pomagat vsesti se. V trenutku, ko je sedel na posteljo, je padel vznak na blazino, enkrat ali dvakrat globoko zadihal in izdihnil. Imel je lepo smrt, okrepčan z nedeljskim sv. obhajilom in brez trpljenja, ki ga mnogim bolnikom pred smrtjo povzročajo dolgotrajne bolezni. Nenaden odhod pa je hudo prizadel gospo soprogo, ki se je morala tako na hitro ločiti od ljubljenega moža.

Gospodar življenja naj

daje moči gospej Vidi, da bo laže prebolela njegovo odsotnost, g. Ivana pa naj sprejme med svoje izvoljene v nebesih!

Marko Skvarča

Rodil se je v Ljubljani 6. marca 1939 kot dvanajsti otrok Skvarčeve družine iz Št. Jošta nad Vrhniko. Njegov krstni boter je bil ban dr. Marko Natlačen, po katerem je dobil tudi ime. Na nedeljo, 12. marca, ga je sam ban pripeljal iz Ljubljane na Št. Jošt. Kakšna čast za Škvarčevo družino! Med to vožnjo so v avtu poslušali po radiu zvonjenje iz bazilike sv. Petra v Rimu, kjer so tedaj kronali novega papeža Pija XII.

Kot drugi Šentjoščani, so tudi Skvarčevi veliko pretrpeli med tujo okupacijo in revolucijo na Slovenskem med drugo svetovno vojno. Živeli so v stalnem strahu pred partizani, ki so v tem oddaljenem hribovskem kraju terorizirali in ropali, požigali poslopja in morili vaščane. Skvarčevim so požgali hlev z živino, kozolec in tudi zažgali hišo, ki pa k sreči ni zgorela. Ta napad so doživeli neke noči, ko ni bilo doma ne očeta ne starejših sinov. Mama je z mlajšimi otroki molila in trepotala v eni od sob. Tudi

mali Marko je doživljal te strahote.

Kot desettisoči drugih Slovencev, ki so vedeli, kaj jih čaka pod komunizmom, je tudi številna Skvarčeva družina 5. maja 1945 odšla na begunsko pot. Ata je zapregel konje, otroke posadil na voz, povabil tudi Tuškovo mamo z malim Jožetom, da sta se jim pridružila, z žalostjo v srcu zapeljal po dolini in se pridružil reki beguncev, ki se je vila proti Tržiču in se ustavila na Koroškem. Štirje Skvarčevi fantje domobranci pa so odšli z domobransko vojsko.

V Celovcu so Angleži naložili družine z majhnimi otroki takoj na vlak in jih odpeljali v Monigo v Italiji. Tudi Skvarčevi otroci z mamo so šli z njimi. Oče in sin Lojze pa sta ostala v Vetrinju, saj nista mogla pustiti domačih konj in voza kar tako na vetrinjskem polju. Med drugimi begunci sta se tam našla tudi s starejšo hčerjo Manco, ki je prišla iz Ljubljane kakšen dan kasneje kot ostala družina. Vsi trije so šli potem iz Vetrinja v Lienz, od koder so po treh mesecih končno prišli v Monigo, kjer so že bili ostali iz družine. Markovi štirje bratje domobranci so bili vrnjeni v Titovino, kjer so jih revolucionarji zverinsko mučili in pobili. Družina se je po treh letih življenja v begunskih taboriščih po Italiji odpravila v Argentino in se po tritedenski vožnji z ladjo Steward izkrcala 23. maja 1948 v buenosaireškem pristanišču. Marko je imel takrat devet let.

Tako velika družina je težko dobila stanovanje. Starejše sestre so šle kot služkinje k argentinskim družinam, starši in najmlajša hčerka so dobili zasilno stanovanje v mestnem predelu Luis Maria Saavedra, fantje so šli pa v verske zavode: Lojze je šel v kraj Navarro, Marjan in Marko pa v zavod v Gonzalez Catanu. Tam je

Marko začel hoditi v argentinsko osnovno šolo. Ko so Skvarčevi po enem letu in srečnem naključju dobili državno stanovanje v Matarosusu, je potem nadaljeval in končal šolo v tem kraju. Obiskoval tudi srednjetehtnično šolo, a ni mogel priti do diplome. Delati in hkrati študirati na zahtevni in oddaljeni šoli je bil zanj prevelik napor. Pač pa se je pri 14 letih šel učiti za strugarja k g. Dacarju, da je potem v tej stroki lahko delal v raznih podjetjih. Leta 1965 je dobil službo v San Justu kot „capataz de matricería“ v tovarni za avtomobile Chrysler Fevre Argentina. V tej tovarni se je moral leta 1980 zaradi boleznih predčasno upokojiti.

Bolezen se mu je pojavila, ko ga je začela boleti leva roka. V začetku zdravniki niso našli vzroka in so najprej mislili, da gre za revmatizem. Nazadnje so odkrili, da ima zamašene žile, zato je moral leta 1979 prvič na operacijo, da je dobil dva by passa. Čez tri leta je šel ponovno na operacijo, da so mu naredili še dva nova by passa. Leta 1989 je bil že tretjič operiran na srcu. Čez osem let se je moral internirati v Hospital Santollani zaradi pljučnice, ki se mu je potem še večkrat ponovila. Leta 1998 je bil spet dvakrat interniran zaradi problema na pljučih in leta 1999 še enkrat. Zdravje se mu je slabšalo, da je naslednje leto potreboval že dnevne aplikacije kisika na domu, ker ni mogel dihati. Zadnje čase je bil skoraj več v bolnici kot doma in je moral vdihavati kisik že 18 ur na dan.

Marko je bil po naravi simpatičen, veselega, razigranega značaja. V družbi je vsakega takoj poznal po imenu in mu postal prijatelj. Tak je ostal tudi kot bolnik v bolnišnicah, pa čeprav je bil zaradi boleznih vezan na posteljo. Tudi številni zdravni-

ki ga ne morejo pozabiti. Naj navedemo samo en primer, kakšno vzdušje je ustvarjal med bolniki, kadar je bil interniran. V neki bolnici je bil v sobi z Markom poleg drugih bolnikov tudi slep človek. Že drugi dan po Markovem prihodu v bolnico ga je slepec prosil, naj ga on vodi v stranišče. Marko mu je rad naredil uslugo, kar s postelje mu je narekoval: „Deset korakov naravnost, potem tri na levo...“ Ko je slepec tako prišel do vrat stranišča, se je obrnil nazaj in vprašal

Marka: „Ali naj zdaj tudi prižgem luč?“ Kot fant je Marko rad zahajal na Pristavo v Castelar, kjer je bil zlasti navdušen nogometaš. Rad je pel in je bil dolgo časa tudi član pevskega zbora Gallus. Bil je globoko veren in zaveden Slovenec. V bolnici ni nikdar tožil in je bil vedno pripravljen na srečanje z Jezusom. Bil je apostol tudi med bolniki. Ko so duhovniki njemu nosili obhajilo, so obiskali potem lahko tudi druge bolnike, ker jim je Marko pripravil pot. Dvanajst

dni pred smrtjo se je udeležil zadnje maše v življenju, katero je daroval pri njem na domu ženin nečak salezijanec Tone Prešern. Na praznik Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta, je Marko zaprosil krajevnega župnika, da ga je prišel spovedat in obhajati. 19. avgusta pa se je zanj dopolnila mera trpljenja na zemlji, prenehalo je biti njegovo plemenito srce. Naslednjega dne so njegove zemeljske ostanke po predhodnji maši zadušnici v ramoški cerkvi Marije Po-

močnice, ki jo je daroval dr. Jure Rode ob somaševanju krajevnega dušnega pastirja Francija Cukjatija, odpeljali na pokopališče v San Justu, kjer čakajo vstajenja. Bog mu bodi milostljiv sodnik in bogat plačnik!

Pred enajstimi leti se je poročil z Ivanko Tomažević, dobro in zvesto spremljevalko skozi vsa leta, ki mu je z največjo ljubeznijo stregla in vedno stala ob strani. Njej, sestram in bratom ter številnemu sorodstvu naše iskreno sožalje!

Predno je šel Marko Skvarča prvič na operacijo srca, je vsem sestram, bratoma in sebi preskrbel družinsko sliko, ki jo vidimo spodaj. Skvarčeva družina, začenši z mamo Marijo na levi: nad njo sin Lojze, nad tem Mirko, na vrhu sledijo domobranci Franci, Stanko, Ivan in Jože, za temi Marjan in Marko ter oče Ivan. Spodaj od leve hčerke: Mimica, Zinka, Manca in Nada.

Duhovno življenje je objavilo

FEBRUAR - MAREC

PRED 70 LETI (1934)

Začel je čas velikonočne spovedi, za katero je prilika ob sobotah popoldne in ob nedeljah katerokoli uro pri slovenskem izseljenskem duhovniku na Paternalu.

V tedenski prilogi *Naše duhovno življenje* se prične nova serija podlistkov *Argentinskih filmov* z naslovom *¡Ufa, qué calor — ¡Joj, kako je vroče!* in povest Pierre L' Ermita-a *Deklica z odprtimi očmi*.

Občasno je objavljen oglas: „Zavod sv. Cirila in Metoda sprejema dečke v popolno varstvo. Obrnite se pisмено ali osebno na: Asilo Lipa, Villa Madero C.G.B.A.“

Ker se bliža Velika noč je izseljenski duhovnik objavil članek *Velikonočno sveto obhajilo*, v katerem vabi rojake, da vsaj v tem času prejmejo sveto Rešnje telo, ter ugotavlja: „Prvi vzrok, da je naše slovensko izseljensko življenje tako sramotno malo krščansko, je ta, ker med nami domala ni ljudi, ki bi kolikor toliko večkrat in pobožno prejeli ta najsvetejši zakrament in jih je cela dolga vrsta, ki ga ne prejmejo niti enkrat na leto. Zato je med nami mnogo duhovno slabotnih in bolehnih in dosti jih duhovno spi, kakor je bil pisal že apostol Pavel svojim vernikom v Korint (1Kor 11, 30).“

Na seji odbora Bratovščine živega rožnega venca so sklenili, da se v okviru Bratovščine ustanovi posebna **pogrebna blagajna slovenskih izseljencev** na podlagi vzajemne pomoči. Njen namen je, nuditi v primeru smrti prvo pomoč svojem pokojnega, oziroma preskrbeti rajnemu samemu dostojen krščanski pogreb. Sklenili so tudi, da organizirajo **reden obisk bolnikov-rojakov** v bolnicah ali na domu.

Dušni pastir Josip Kastelic je svojo privatno knjižnico spremenil v **izposojevalno knjižnico**. Nad 600 slovenskih knjig vseh strok in znanosti je na razpolago rojakom. Izposojevalnina je 10% vrednosti knjige, varščina, ki se ob vrnitvi izposojene knjige vrne, je 10\$. Več kot 30 knjig je v prodaji. Prav tako je v prodaji 33 zadnjih števil *Našega duhovnega življenja*, uradnega vestnika Slovenske katoliške misije v Buenos Airesu. „To je najboljšo darilo za Vaše domače, ki bodo na ta način najboljše zvedeli, kako da je kaj v Argentini, po čemer Vas povprašujejo v vseh pismih.“

PRED 60 LETI (1944)

ROJAKOM NA SEVERU

Slovenski izseljenski duhovnik Janez Hladnik sporoča, da bo februarja obiskal rojake v Rosario, Cordobi, La Rioji, Tucumanu in Catamarci. Tam bo maševal, prilika bo za spoved, za krst otrok in za cerkvene poroke. Tudi naročnino za *Duhovno življenje* bodo rojaki lahko poravnali.

VELIKONOČNA SPOVED

„Velikonočni čas je že tukaj. Za vse velja ne le zapoved, temveč tudi resnična potreba, da poskrbimo za očiščenje lastne duše! Ni to 'farška iznajdba', temveč resnična dušna potreba je! Nihče od tistih, kateri se norčujejo iz vernih, ne bodo pomagali ob uri sodbe njim, ki so po njihovi pohujšljivi besedi zanemarili lastno dušo!“

NESMISELNO GOVORJENJE

„Slišim, da govore nekateri, da so jim bili onemogočeni pustni plesi radi moje intervencije na policiji. To govorjenje nima prav nobene podlage. To so si izmislili ljudje, ki bi radi duhov-

nika utopili v žlici vode in zato noben prevdaren človek ne bo takega govorjenja poslušal.“

CERKVENI VESTNIK

„Popoldanske molitve se vršijo na Avellanedi ob 16. uri, na Paternalu ob 16.30 uri. Po molitvah nauk za birmo, ki bo 16. aprila.“ „Pozor! V postu se pri večernicah moli križev pot. Pridite!“

BOLEČA OBLETNICA

„27. marca 1941 je naš narod razveljavil ponižujočo pogodbo, katero je osišče vsililo tedanji vladi. Sledil je nato naval na našo domovino 6. aprila. Strašni dnevi so se tedaj pričeli in in ta Kalvarija traja še danes. 26. marca se bomo zbrali v spodnji cerkvi svete Roze na ulici Pasco 409, da skupno potožimo Bogu našo bol in da k Njemu dvignemo našo molitev za boljšo bodočnost trpeče domovine in za pokoj njih, ki so padli. Udeležite se svete maše naše oblasti, naša društva in prijatelji in tudi predstavniki prijateljskih držav.“

OBČNI ZBORI SLOVENSКИH DRUŠTEV

Društvo Samopomoč Slovencev je marca izvolilo sledeči odbor: Franc Petrovčič, Anton Podlogar, Franc Uršič, Anton Trček, Ivan Lozar, Anton Hace, Jernej Lešnjak, Ivan Sopčič, Franc Tomelj, Ivan Pleško, Franc Intihar, Ivan Sarasin, Jakob Truden, Rudolf Skalin, Ivan Šinkinc, Bruno Aspallonia, Anton Žnidaršič, Jožef Strajner, Alojzij Marušič, Jožef Kek, Karel Mesgec, Jožef Koželj, Jožef Mlakar, Ivan Sterle.

IZ UREDNIŠTVA

„Sem pa tja čujemo kako kritiko radi pisanja o dogodkih doma. Prav brez potrebe se vznemirjajo tisti, ka-

teri se! Nihče, ki stvari prevdarno gleda, se ne more vznemirjati nad tem, če vršimo našo dolžnost, katera je, da povemo, kaj se godi doma. Bridko je, če se gode stvari, katere niso nam niti v čast niti v prid nesrečni domovini! Vsak naš človek ima pa pravico, da zve, kaj se godi. Prav gotovo pa noče DŽ sejati sovraštva in zato je v uredniškem predalu ostalo marsikaj, kar bi služilo le nepotrebnemu vznemirjanju, ker upamo, da so tista poročila netočna in pisana že z gotovim namenom“.

PRED 50 LETI (1954)

FEBRUAR

7: **Prireditve revije *Duhovno življenje*** je bila na Pristavi v Moronu. Bilo je okoli 900 udeležencev. Do tega dne sta poravnala naročnino za tekoče leto 502 rojaka in vsi ti so mogli biti deležni nagradnega žrebanja. Glavna točka prireditve je bil srečolov, poleg tega pa so bile še razne igre.

13: Letne **duhovne vaje za slovenske fante** je vodil jezuit Ivan Caserman v nadškofijskem semenišču v Buenos Airesu. Udeležilo se jih je 100 fantov, trajalo so dva dni.

20: V prostorih *Slovenske socialno-gospodarske pisarne* na ulici Granaderos 61, Buenos Aires, se je ustanovila **Slovenska kulturna akcija** (SKA). Pobudnik ustanove, ki naj bi prevzela skrb za kulturno življenje Slovencev v zamejstvu in zdomstvu, je bil dr. Ignacij Lenček. Na ustanovnem sestanku so bili izvoljeni za predsednika Ruda Jurčec, za prvega in drugega podpredsednika dr. Tine Debeljak in prof. Alojzij Geržinič, za tajnika Marjan Marolt in za blagajnika Ladislav Lenček CM. Za vodje odsekov ali krožkov so bili naprošeni oz. izvoljeni: za filozofski dr. Ignacij Lenček, za leposlovni Zorko Simčič, za likovni France Ahčin, za glasbeni dr. Julij Savelli, za gledališki pa Marjan Willenpart.

21: **Duhovno obnovo v Bariločah** so vodili slovenski dušni pastirji iz Buenos Airesa Anton Smolič, Albin Avguštin in Milan Povše. Sveta maša je bila za tragično umrlega gornika Tončka Pangerca.

Dekliški krožek v Mendozi je na občnem zboru znova izvolil za predsednico Anico Pustovrh, tajnica je Ančka

Bajda, blagajničarka pa Francka Trobec. Duhovni vodja dekliškega krožka je dušni pastir Jože Horn.

MAREC

V času pustnih dni so imela **slovenska dekleta duhovne vaje**, ki jih je vodil svetnik Alojzij Košmerlj. Bilo jih je 125, ki so sprejemale globoke in prepričljive misli duhovnega vodje.

7: **Slovenski fantje**, organizirani v *Slovenski fantovski zvezi* (SFZ), so imeli **občni zbor** ob udeležbi 42 fantov. Izvolili so nov odbor. Predsednik je Jože Prijatelj, ostali člani izvršnega odbora so Lojze Rezelj, Adolf Škrjanec, Jože Kukovica in Vinko Tomazin; v širšem odboru so še Milan Magister, Janez Kralj, Peter Kastrevc, Franc Vester, Ivan Korošec in Tone Krajnik.

19: Praznik sv. Jožefa zadnja leta v Argentini ni več zapovedan praznik, toda v župniji v Lanusu, kjer pastiruje **Janez Hladnik**, je farni patron. Kakor je v prejšnjih letih vse svoje življenje posvetil slovenskim priseljencem, tako zdaj vso njemu lastno energijo in zavzetost posveča svoji argentinski fari. Sezidal in opremil je cerkev. Kot je nekoč izdajal in skoraj sam pisal v revijo *Duhovno življenje*, sedaj piše in izdaja farni list v španskem jeziku z imenom *La voz de San José de Pompeo*.

21: Slovenska skupina v San

Justu postaja vedno številnejša. Sčasoma je postala najmočnejša slovenska naselbina v bližini Buenos Airesa. Njen dušni pastir je salezijanski duhovnik Janko Mernik, ki deluje v bližnjem kolegiju Don Bosco. Slovenske maše so v krajevnih cerkvi, katere župnik je zelo naklonjen Slovincem. Zato so rojaki pripravili prireditve, na katero so povabili tudi domačega župnika. Izrazili so mu hvaležnost, v drugem delu proslavili materinski dan, v tretjem pa je Janko Mernik SDB imel skioptično predavanje o Mariji, katero je spremljalo 80 diapozitivov.

28: Mladinski organizaciji SFZ in SDO sta pripravili **materinsko proslavo** v cerkveni dvorani v Ramos Mejiji, istočasno pa je *Slovenski oder v Argentini* (SOVA) nedaleč od tam, v cerkveni dvorani v Ciudadeli, **uprizoril Fodorjevo veseloigro *Matura***.

28: **O Marijinem letu in Slovenceh - Marijinem narodu** je govoril na prosvetnem sestanku v Mendozi prof. Božidar Bajuk. Med drugim je rekel: „*Na prvo soboto v maju 1945, katera je bila zadnja od petih, ki smo jih Slovenci opravljali po priporočilu škofa Rožmana, smo odšli v svet s trdno nado, da se z Marijino pomočjo spet vrnemo na slovensko grudo*“.

DOMOV

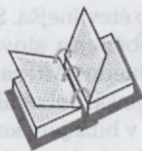
BRANKO ROZMAN

*Žejen sem domače prsti, -
prav v srce mi je suhó. —
Kdaj se bom sklonil nad njo
in jo vzel med prazne dlani?*

*Kdaj bom spet ogenj prižgal,
pobožal tiho slamni krov,
poljubil hleb in dobro sol
in se pod lesenim stropom naspal?*

*Kdaj bom šel spet v čebelnjak
in pipo nažgal in božal psa,
bredel z roko med zrnji prosa,
sanjal ob sodih pod mrak?*

*Prenesi me, Bog, na rodna tla,
tja, veš, kjer hruška medi,
tja, veš, kjer so bele noči,
tja, kjer je solz kot zvezdá.*

iz naše kronike

METKA MIZERIT

• Tudi v **Rosariu**, drugem največjem argentinskem mestu, živijo **Slovenci**. Predstavili so se na **srečanju narodnosti**. Kulturni del prisotnosti je bila razstava o slovenski emigraciji v Argentini. Slovenci so nastopili tudi s folklornimi plesi in sicer sta obe skupini, otroška „Mavrica“ in mladinska „Veseli slovenski duh“ plesali 7. in 9. novembra na velikem odru pred množico obiskovalcev. Zaplesali so ples iz Prekmurja, Štajerske, Trente, Koroške, Primorske in Dolenjske in odlično predstavili Slovenijo pred argentinsko javnostjo.

• **Slomškova šola** je v nedeljo, 23. novembra, zaključila pouk. Pri sv. maši so otroci sodelovali s petjem, prošnjami in branjem beril. Po maši je bila zaključna prireditev. Mojca Vombergar je napovedala program. Najprej so otroci zapeli: Petelinček gre na goro; Pri nas na Koroškem; Moj očka ima konjička dva in Moja vas. Petje je vodil Marcel Brula. Letošnji osmošolci so recitirali pesem Franceta Prešerna „Orglar.“ Od njih se je poslovila Veronika Grabnar Pregelj. Učiteljem pa se je zahvalila Veronika Rezelj; v imenu odbora staršev pa Angelika Smole Selan. Končno je spregovorila še voditeljica Slomškove šole Helena Rode, ki se je zahvalila vsem za sodelovanje in prosila blaženega Antona Martina Slomška za blagoslov v prihodnosti.

• **Otroke Slomškove šole** je obiskal sv. Miklavž v soboto, 6. decembra.

Tudi Prešernova šola na Pristavi je zaključila pouk v nedeljo, 23. novembra. Po prireditvi je otroke obiskal sv. Miklavž in jih obdaril, saj so se med letom pridno učili.

V petek, 5. decembra, je sv. Miklavž prišel v **Hladnikov dom v Slovenski vasi** in obdaroval pridne otroke.

V ponedeljek, 8. decembra, so zaključili pouk v **Baragovi šoli v Slovenski vasi**.

V **Balantičevi šoli v San Justu** so imeli zahvalno sv. mašo v soboto, 29. novembra.

V soboto, 6. decembra, pa zaključno prireditev z nastopom otrok, razdelitev

spričeval in poslovicev od osmošolcev. Isti dan jih je obiskal sv. Miklavž v spremstvu angelov.

Tudi otroci **Rožmanove šole iz San Martina** so se veselo poslovili za letos. 29. novembra so imeli akademijo in igro „Pavliha noče v šolo“ v režiji Diane Truden. V soboto, 6. decembra, so imeli zahvalno sv. mašo, nato pa jih je obiskal sv. Miklavž.

Tudi v Jurčičevi šoli v Slovenskem domu v Carapachayu so za letos zaključili pouk.

• V nedeljo, 7. decembra, je v **Slomškovem domu** predaval arh. Ivan Kogovšek o delu **patra Marka Rupnika**. Predstavil je umetnika, ki oblikuje predvsem kamen in ga spreminja v čudovite mozaike. Najpomembnejše delo, ki ga je opravil pater Marko, je veličasten mozaik v papeževi osebni kapeli Odrješnikove Matere. S to veliko umetnino smo Slovenci za vedno prisotni v središču krščanstva.

• V nedeljo, 7. decembra, je bila v cerkvi Marije Pomagaj **mladinska sv. maša**, potem pa **občni zbor** Slovenske dekleške organizacije in Slovenske fantovske zveze. Izvolili so nov odbor.

• Isto nedeljo je bila v **Rožmanovem domu sv. maša**, nato pa skupno kosilo za stanovalce in prijatelje doma.

• „**K angelski mizi prvokrat grem, v srce prejeti Jezusa smem.**“

Prvo sveto obhajilo slovenskih otrok je bilo v cerkvi Marije Pomagaj na praznik Brezmadežne. Prvoobhajanci, 41 po številu, so se zbrali v dvorani Slovenske hiše in nato v sprevodu odšli v cerkev. Sv. mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode; somaševal pa je g. Toni Bidovec. Med mašo je prepeval otroški pevski zbor Balantičeve šole pod vodstvom Marije Krajnik Štrubelj in Kristine Škvarča Šenk. Po slovesnem opravilu so se prvoobhajanci slikali, nato pa so bili povabljeni na skupen zajtrk v jedilnico. Dobil so tudi spominske podobe, ki so jim jih podpisali njihovi kateheti. Prvoobhajance so spremljali njihovi starši in sorodniki, ki so se v velikem številu zbrali na

dvorišču in od tu prisostvovali slovesnemu bogoslužju. Naslednjo nedeljo je bila ponovitev prvega sv. obhajila po vseh naših verskih okrajih.

• **Zveze slovenskih mater in žena** je imela svoj redni sestanek v četrtek, 11. decembra, v Slovenski hiši. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek. Gospe so tudi pripravile 70 paketov kot božično darilo potrebnim družinam.

• **Zborovanje Slovenskega svetovnega kongresa Konference za Argentino** je bilo v petek, 12. decembra, v Slovenski hiši. Prisotni so bili delegati vseh domov in organizacij in kot osebni član delegat slovenskega dušnega pastirstva dr. Jure Rode. Izvoljen je bil nov odbor, ki je sledeči: predsednik Lojze Rezelj, podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc, tajnik Tone Mizerit, blagajnik Ciril Jan. Novi predsednik se je zahvalil za izkazano zaupanje in prosil za sodelovanje v prihodnosti.

• **XIV. večer narodnih plesov** se je vršil na Pristavi v soboto, 13. decembra. Pod ombujem je bil oder praznično okrašen. Posamezne točke programa je napovedoval Ivan Klemenčič. Nastopili so ruski Nemci, Slovenska folklorna skupina s Pristave, mlajša in starejša, Argentinci, Poljaki in Portugalski. Predsednik Janez Jelenc je ob zaključku pozdravil tudi častnega gosta, zmagovalca reke Paraná, Martina Strela.

• **Božična duhovna obnova za žene** je bila v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj v nedeljo, 14. decembra. Geslo je bilo „Pripravimo pot Gospodu z dobro spovedjo“. Duhovno obnovo je vodil pater dr. Alojzij Kukovica. Udeležilo se je 42. žena.

Naslednjo nedeljo, 21. decembra je bila **božična duhovna obnova za može**. Tudi to je vodil pater dr. Alojzij Kukovica. Prišlo je 43 mož.

• Tudi letos so v **San Martinu pripravili božični koncert** in sicer v nedeljo, 14. decembra zvečer, v kapeli zavoda Presvetega srca Jezusovega, pod skrbnim vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Nastopila sta oba zbora, mešani in otroški. Prvi del koncerta so spremljale slike na platnu; ponašarjale so rojstvo božjega Odrješnika. Za pozdrav je zbor zapel Schubertovo „Ave Marija.“ Oba zbora, mešani in otroški sta bila pred oltarjem in izmenoma zapela sledeče pesmi: otroški

zbor „La dulce espera“, mešani „Sveti Jožef in Marija“. Sledil je renesančni motet „Dadme albricias hijos de Eva“. Mogočno je izzvenela „Raduj se človek moj“ in nežno „Pastirci ne spite“. „Tam daleč v jaslih“ opeva težavno pot Marije in Jožefa. Na platnu se je prikazalo Božje Dete, zbor pa je zapel „O slava, o slava“.

Otroški pevski zbor je pozdravil Jezuščka s pesmimi: „Villancico para ti“, „Kaj se vam zdi“ in „Pero mira como beben“, „A kaj je to“ in „Ay para la Navidad.“ Petje je spremljal otroški orkester.

Oba zbora skupaj sta zapela argentinsko „Navidad 2000“ in angleško „Happy Christmas“ nato pa še Bethovno „Himno veselja.“

V drugem delu so pred oltarjem pripravili žive jaslice. Ob njih je zbor zapel „Sveta noč“, ki so jo potem družinski zbori zapeli po nemško, slovensko, angleško in špansko. Končno pa vsi skupaj še enkrat slovensko.

Na orglah je koncert spremljala gospa Anka Savelli Gaser. Koncert je pripravil lepo božično razpoloženje. Vsi navzoči so s ploskanjem izrazili hvaležnost prof. Lučki Marinček Kastelic, zborovodkinji obeh zborov, pevcem, solistom in igralcem raznih instrumentov ter vsem sodelujočim.

- V četrtek, 19. decembra so **mladenke in mladci iz vseh domov taborili** na Oblakovi domačiji. Srečanja se je udeležilo 54 mladih. Vodila sta jih prof. Karel Groznik in gospa Maruča Čeč. Mladci so na deželi preživeli tri lepe dneve pri igrah, kresu in razvedrilu. V soboto so se vrnil domov.

- V nedeljo, 21. decembra, je **delegat dr. Jure Rode obiskal rojake v Miramaru**. Popoldne so imeli sv. mašo v župnijski cerkvi sv. Andreja; pred sv. mašo pa je bila priložnost za spoved. Duhovne obnove se je udeležilo lepo število rojakov, ki med letom nimajo priložnosti za slovensko bogoslužje.

- Slovensko dušno pastirstvo je tudi letos izdalo **stenski koledar 2004**, katerega krasijo lepe barvne fotografije naše drage Slovenije. Koledar je na razpolago v dušnopastirski pisarni in pri poverjenikih našega tiska.

- „**Slava Bogu na višavah, blagim ljudem mir na zemlji.**“

Slovenci v Buenos Airesu smo slovesno **praznovali Jezusovo rojstvo**. Slovensko polnočnico smo imeli v božič-

ni noči 24. decembra v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Slovesno sv. mašo za vse žive in pokojne Slovence v Argentini je daroval delegat dr. Jure Rode. Pri pridigi je voščil vsem rojakom blagoslovljen Božič; posebej se je spomnil bolnikov in ostarelih, ki se polnočnice niso mogli udeležiti. Med mašo je prepeval Mešani pevski zbor iz San Justa pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Čudovite slovenske pesmi so nam pomagale, da smo se vživali v božično skrivnost, v rojstvo Božjega Deteta. Že pred sveto mašo in med njo je spovedovalo več duhovnikov. Ob koncu smo se med seboj pristrčno pozdravili in si voščili božjega blagoslova. Na božični dan so bile sv. maše po vseh naših verskih okrajih.

- **Občni zbor Kreditne zadruga Sloga** je bil v soboto, 27. decembra, v Slomškovem domu. **Mutual Sloga** pa je imela občni zbor v nedeljo, 28. decembra, v Slovenski hiši. Pri obeh ustanovah so člani odobrili bilance in izvolili nov odbor.

- **Božičnica v Slomškovem domu** je bila v nedeljo, 28. decembra, po sv. maši, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Najprej je podpredsednica doma, prof. Neda Vesel Dolenc, voščila vsem navzočim blagoslovljene praznike in nas povedla v božično skrivnost. Napovedala je tudi spored pesmi; zapela jih je gospa Bernarda Fink Inzko, koncertna umetnica svetovnega slovesa, ki je bila na obisku pri starših. Na orgle jo je spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar. Slišali smo

naslednje pesmi: Danes je rojen Zveličar; Glej, čudo se godi in Zvezde gorijo. Za sklep pa smo vsi skupaj zapeli Rajske strune. Predsednik doma cont. Gregor Hribar se je zahvalil obema gospema, nato pa smo bili vsi povabljeni k božičnemu zajtrku, ki so ga pripravile gospe odseka ZSMŽ in žene Slomškovega doma.

- **Tudi na Pristavi v Castelarju so imeli božičnico**, ki jo je pripravila mladina. Predstavo, s svetopisemskimi prizori, si je zamislil Danijel Kocmur. Nastopili so mladi in otroci. Pel je otroški pevski zbor Zarja mladosti pod vodstvom prof. Marjane Jelenc. Na orglah jih je spremljala gospa Anka Savelli Gaser. Pesem Sveta noč pa so zapeli ob spremljavi mladinskega orkestra.

- Poslovlili smo se od starega leta in slovesno vstopili v novo leto 2004. Naši domovi so priredili **Sivestrovanje** in sicer: na Pristavi v Castelarju, v Našem domu v San Justo, v Hladnikovem domu v Slovenski vasi, v Slovenskem domu v San Martinu in v Slomškovem domu v Ramos Mejiji.

- Zedinjena Slovenija je tudi letos organizirala **šolsko kolonijo v domu dr. Rudolfa Hanželiča** v cordobskih hribih. V nedeljo, 4. januarja, je tja odpotovalo 63 otrok pod vodstvom prof. Karla Groznika. Spremljali so jih še: dr. Alenka Belič Fantini, Adrijan Gaser, Zofija Kastelic, Ingrid Kopač, Alenka in Andrej Žnidar. Kolonijo je spremljal prelat dr. Jure Rode.

S pasijona, ki so ga igrali lani na cvetno nedeljo na Slovenski pristavi.

malo za šalo...

Novinar pripravlja predstavitev zasebne klinike, kjer zdravijo plešavost.

„Kakšni so vaši uspehi?“ vpraša lastnika.

„Takole je,“ je začel pripovedovati. „Naši pacienti pridejo k nam z golo glavo, ko odhajajo od nas, si pa pulijo lase, ko vidijo račun.“

Umazanega meščana pripeljejo v bolnico, kjer ga sestra prične pripravljati za operacijo. Najprej ga umije, potem obrije in končno spravi v posteljo. Gospod pa zadovoljno pripomne:

„Veste sestra, operacije sem se bal. Zdaj pa vidim, da niti ni tako hudo.“

Marka so obsodili na smrt. Pred izvršitvijo kazni so ga povprašali po zadnji želji.

„Želim kozarec starega vina.“

„Letnik?“

„2015,“ je odvrnil obsojenec.

Churchill bi moral nekega večera govoriti po radiu. Mudilo se mu je, zato je poklical taksi. Šofer, ki ga v temi ni

spoznal, je rekel, da ne utegne.

„Zakaj pa ne?“ ga je vprašal politik.

„Zato, ker bo sedaj govoril po radiu Churchill, pa bi ga rad poslušal.“

Churchill je bil seveda zelo zadovoljen s šoferjevo izjavo. Seže v žep in mu da cel funt napitnine. Šofer denar spravi in se nato odreže:

„Naj vrag vzame Churchilla! Vstopite, gospod, peljal vas bom!“

Za premiero svoje drame je razposlal Bernard Shaw večje število brezplačnih vstopnic častnim gostom. Med drugimi je poslal tudi svojemu političnemu nasprotniku Churchillu dve vstopnici z naslednjim pismom:

„Spoštovani gospod! Pošiljam vam dve vstopnici za premiero. Ena je za vas, druga pa za kakega vašega prijatelja — če ga imate!“

Churchill mu je odgovoril naslednje:

„Spoštovani gospod! Vračam vam poslani vstopnici s prisrčno zahvalo. Na premiero žal ne morem priti, prišel pa bom na reprizo — če bo!“

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- V socializmu je imela beseda veljavo. Za verbalni delikt si dobil nekaj let zapora.
- Slovenski humor je patriotičen, najraje se smejemo sovražnikom.
- Politiki se najraje skrivajo v bližini kamer in mikrofonov.
- NOB ni bila revolucija! Kaj pa, če je bila NOB kontrarevolucija?
- V enopartijskem sistemu je natanko vedel, koga naj ovadi, zdaj je v dilemi.
- Uspešnost revolucionarjev se meri po številu ubitih.
- Gospod je nekdanji tovariš, ki si je napolnil žepe med tranzicijo.
- V kapitalizmu imaš na voljo eno samo možnost, v socializmu nisi imel nobene.
- Ubil ga je in zakričal: „Na pomoč!“
- Žalostno je videti naprednega človeka, kako nazaduje.
- Desnim gre samo za oblast, levi pa so tako ven in ven na oblasti.
- Bedaki imajo vedno prav, ker so v večini.

KJE JE KAJ

Za postni čas —	
Lojze Kukovica	33
Veliki dar Svetega Duha —	
Nadškof Franc Rode	34
Svetovni dan miru 2004 —	
Iz poslanice Janeza Pavla II.	35
Nameni Apostolata molitve za februar in marec	36
Jezusovo darovanje —	
svečnica — Silvester Čuk	38
Pavel Miki — Silvester Čuk	38
Klemen Marija Dvoržak —	
Silvester Čuk	39
Hvalnice Device Marije —	
Sv. Bernard iz Clairvauxa	40
Novice iz katoliškega sveta	37, 41
Moj polomljeni Kristus —	
Ramon Cue, prevedel Janko Moder	42
Tudi na cesti lahko molite — Michel Quoist, prevedla Metka Mizerit	44
Pobožni vzdih — David Taljat	45
Deset pravil za ohranitev čistosti srca in telesa — Stanislav M. Marsič	46
Svoj križ — Rudi Kocilija	47
Godovanja — Janez Modic	47
Poročil(a) se bom, toda ne želim takoj otroka! Kako naj ravnam?	48
Dati in sprejeti vero —	
Ambrož Kodelja	49
Čustva in srce — P. Mirko Pelicon 50	
Vprašujete-odgovarjamo — L. K. ...	51
Angel spoštovanja —	
Anselm Grün	52
Kristus — upanje Evrope —	
Zvone Štrubelj	53
Boj z nestrpnostjo —	
Drago Ocvirk	54
Usoda slovenske družine iz Št. Petra na Krasu —	
Justina Lukančič Fajfar	55
Kratke novice	56
Krsti, poroke in smrti v slovenski skupnosti v Argentini leta 2003	57
Škofje potrdili zamisel o „romanju narodov“	57
Odšla sta	58
Duhovno življenje je objavilo	60
Domov — Branko Rozman	61
Iz naše kronike — Metka Mizerit ..	62

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2004: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

Od zgoraj in od leve:

1. Sv. Miklavž pri upniku Toniju Burji v Št. Jakobu ob Savi, kjer se občasno zbirajo "Argentinci". Foto: Janez Jereb
 2. Za božič so članice sanhuške ZSMŽ obiskale stanovalce Rožnovega doma. Foto: Lučka Oblak

3. Jegličeva šola ABC po slovensko, oddelek za odrasle, kjer učijo prof. Marjetka Hostnik, ga. Tatjana Pipan in ga. Marjeta Bariha. Foto: Peter Pavšer
 4. Srečanje Rasti XV. v Slomškovem domu. Foto: Lučka Oblak
 5. in 6. Z mladinskega dne v Carapachayu.
 7. S taborjenja mladcev in mladenk na Oblakovi domačiji. Foto: M. Čeč

Od zgoraj in od leve:

1. Pasijon na Pristavi za lansko cvetno nedeljo. —
2. S XIV. večera narodnih plesov na Pristavi: starejša folklorna skupina v ljubljanskih kostumih. *Foto: M. Čeč* —
3. in 4. Karapačajska folklorna skupina Maribor na gostovanju v Našem domu. —
5. Silvestrovanje v sanhuškem Našem domu. — 6. Dijaki in dijakinje tretjega letnika SSTRMB so pod vodstvom g. Francija Cukjatija obiskali cerkev in samostan Schönstadt. —
7. S silvestrovanja v Našem domu. *Foto: Lučka Oblak*